Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 243 (8733). ● 18 декабрь, 1985 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

М. С. ГОРБАЧЕВ САДДАМ ХУСАЙН БИЛАН УЧРАШДИ

16 декабрь куни ўртоқ М. С. Горбачев СССРга амалий дўстона визит билан келган Ироқ революцион қўмондонлиги кенгашининг Раиси, Ироқ республикасининг президенти С. Хусайн билан суҳбатлашди. Суҳбат чоғида батафсил фикрлашиб олинди. Совет—Ироқ муносабатларини янада ривожлантириш масалалари ва бир қанча муҳим халқаро проблемалар, шу жумладан, Яқин ва Ўрта Шарқдаги аҳвол, араб мамлакатлари ва халқларининг ўз мустақиллиги ҳамда суверенитетини мустаҳкамлаш учун, мустаҳкам ва адолатли тинчлик учун олиб бораётган кураши муҳокама қилинди.

Суҳбат амалий, ошкора ва дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе ва Ироқ республикаси революцион қўмондонлик кенгашининг аъзоси, Бош министр ўринбосари ва ташқи ишлар министри Т. Азиз иштирок этдилар.

(ТАСС).

ЧОРВАДОРЛАР МУСОБАҚАСИНИ КЕНГ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ВА ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ КОМИТЕТИ 1985—1986 ЙИЛ ҚИШ ФАСЛИДА ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТКАЗИШ, ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ХАРИД ҚИЛИШНИ КЎПАЙТИРИШ ЮЗАСИДАН ОБЛАСТЬ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛДИЛАР

Қарорда область агросаноат комплекси коллективлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни амалга ошириш, Озиқ-овқат программасини, ўн биринчи беш йиллик планларини бажариш учун фидокорона меҳнат қилаётганликлари таъкидлаб ўтилади.

Колхозлар, совхозлар, агросаноат комплекси корхона ва ташкилотларининг партия, совет, қишлоқ хўжалик, касаба союз ва комсомол органлари, раҳбар ва мутахассислари бу йил чорвачиликнинг озуқа ва моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, тармоқ ходимларининг юқори унум билан меҳнат қилишларига зарур шароитлар яратиш учун ташкилий, хўжалик ва сиёсий тадбирлар комплексини амалга оширдилар. Бу муайян ижобий натижаларга эришиш имконини берди.

Чорвачилик ходимлари чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, шу йилнинг октябрь ва ноябрь ойларида 1984 йилнинг мазкур даврига нисбатан гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга топширишни кўпайтиришни таъминладилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари совети ва область комсомол комитети колхозчилар, совхозларнинг ишчилари ва мутахассислари, агросаноат комплекси барча меҳнаткашларининг чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш, 1985—1986 йил қиш даврида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга топширишни кўпайтириш учун курашдаги меҳнат ва сиёсий активликларини ошириш мақсадида область социалистик мусобақасини ташкил этишга қарор қилдилар. Область социалистик мусобақасида чорвачилик ходимлари, фермалар, комплекслар, колхозлар, совхозлар, агросаноат комплекси корхона ва ташкилотларининг коллективлари, районлар иштирок этади. Область социалистик мусобақасига якун ясаш учун район ва хўжаликларнинг кўрсаткичлари область касаба союзлари совети ва область статистика бошқармаси томонидан белгилаб берилади.

Шаҳар ва район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, халқ депутатлари қишлоқ ва посёлка Советларининг ижроия комитетлари, область ва район агросаноат бирлашмалари, касаба союз ва комсомол ташкилотларига ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни қорамол ва парранда маҳсулдорлигини, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, озуқадан самарали фойдаланиш, КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб кутиб олиш учун қабул қилинган социалистик мажбуриятлар бажарилишини таъминлашга қаратиш таклиф этилди.

Колхозлар, совхозлар, агросаноат комплекси корхона ва ташкилотлари раҳбарлари ва мутахассисларининг чорвачиликка хўжалик ҳисобини, бригада пудратини кенг жорий этиш, чорвадорларга медицина, савдо ва маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш учун шахсий масъулиятлари оширилсин.

Мазкур қарорга мувофиқ чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш юзасидан область социалистик мусобақаси ғолибларини мукофотлаш учун область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари совети ва область комсомол комитетининг 7 та фахрий ёрлиғи таъсис этилди. Шу жумладан:

битта фахрий ёрлиқ 1 минг сўм пул мукофоти билан ҳамда илғор районнинг ишлаб чиқариш пешқадамига сотиш учун битта «ГАЗ-24» енгил автомашинаси ажратилади;

иккита фахрий ёрлиқ ҳар бири 500 сўмлик, иккита фахрий ёрлиқ ҳар бири 400 сўмлик, иккита фахрий ёрлиқ ҳар бири 300 сўмлик пул мукофотлари билан ҳамда колхозлар, совхозлар, паррандачилик фабрикалари, корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликлари, чорвачиликка техник хизмат кўрсатиш бўйича корхона илғорларига сотиш учун енгил автомашиналар ажратилади.

Область касаба союзлари советининг Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳат қилиш учун 50 та имтиёзли туристик йўлланмаси ажратиш ҳамда чет элларга сафар қилиш учун битта группа жўнатиш, область комсомол комитетининг Тошкент области Ленин комсомоли мукофоти лауреатининг иккита унвонини таъсис этиш ва 50 та туристик йўлланма ажратиш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинди. Бу мукофотлар 1985—1986 йил қиш даврида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун ўтказиладиган область социалистик мусобақаси ғолибларини рағбатлантириш учун ажратилади.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларига чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун социалистик мусобақада энг юқори кўрсаткичларга эришган ферма ва бригадалар коллективлари, илғор чорвадорларни маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантириш тадбирларини ишлаб чиқиш топширилди. Мукофотлаш маҳаллий бюджет маблағлари ҳамда РАПОнинг марказлаштирилган фондлари ҳисобига амалга оширилсин.

(Социалистик мусобақа шартлари газетанинг 3-саҳифасида босилмоқда)

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАЙЛИК!

1986 ЙИЛ ҲИСОБИГА

«КПСС XXVII съезди шарафига — 27 зарбдор ўн кунлик!» шиори остида ўтаётган умумхалқ ватанпарварлик ҳаракатида фаол иштирок этаётган Тошкент ёғмой комбинати коллективи меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Ишчилар шу йилнинг ўтган ўн бир ойи мобайнида планга қўшимча 720 тонна маргарин, 64 тонна майонез, 573 тонна ўсимлик мойи, 2766 тонна саломас ишлаб чиқардилар.

Бу муваффақиятларда майонез цехи ишчиларининг улуши катта бўлмоқда. Пешқадам коллектив майонез ишлаб чиқариш беш йиллик планини сентябрь, ўсимлик мойи бўйича эса октябрь ойида бажарди. Шу вақтгача планга қўшимча 60 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

СИФАТ ЖОНКУЯРЛАРИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахтидаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи кенг истеъмол товарлари тайёрлаш ва уларнинг сифатини яхшилашга ёрдам берадиган янги-янги резервлар ва имкониятларни ишга солмоқда. Корхонада юксак сифат потоклари сони кўпайиб бормоқда. Уларда фақат олий сифат категорияси даражасидаги маҳсулотлар тайёрланмоқда.

Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида шундай тамға қўйилган маҳсулотлардан юзларча минг сўмлик тайёрланди. Ишнинг сифат кўрсаткичлари яхшиланишида корхона машъалчеварларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. М. Қодирова, М. Ҳатамова, К. Мирзаева, З. Пўлатова, Ф. Жўраева ва бошқа шу каби ўнлаб чеварлар унумли ва сифатли ишлашда касбдошларига намуна бўлишяпти. Улар смена топшириқларини 200 процентга етказиб бажармоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

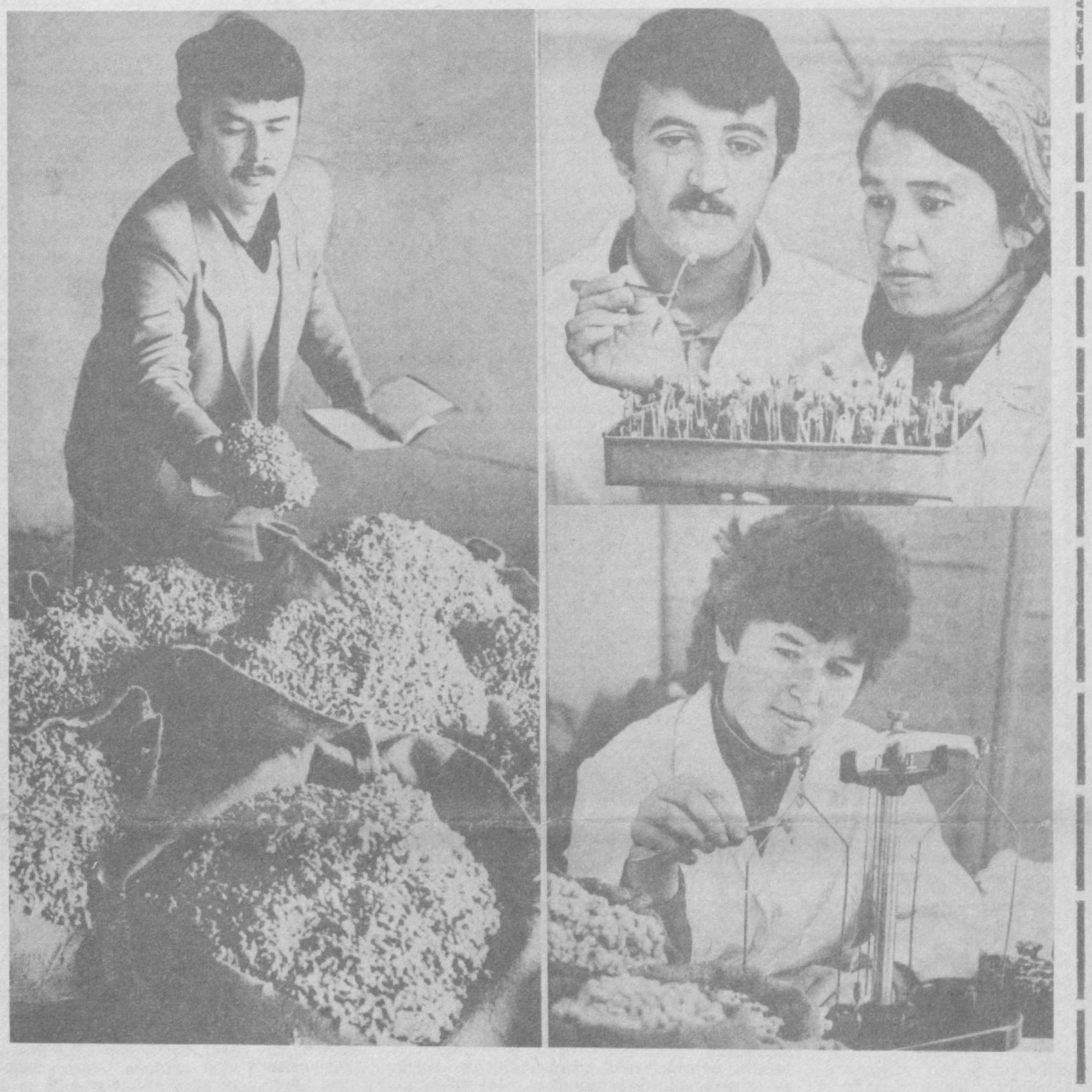

ЯНГИ ҲОСИЛГА ТАРАДДУД

● ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Қорасув» пахта тозалаш заводи ходимлари келгуси йил учун уруғлик чигит тайёрлашни қизғин бошлаб юборишди. Бу ерда пахтанинг «Тошкент 1», «Оқ олтин» ва «С48—80» навларининг минг тоннадан ортиқ уруғлиги саралайди. Суратларда: (чапдан) завод техник назорат бўлимининг бошлиғи Обид Қосимов тайёрланган уруғлик сифатини кўздан кечирмоқда; (ўнгда юқоридан) лаборатория ходимлари Комил Иззатов ва Роза Дўстматова ўртоқлар чигитнинг униб чиқиш ҳолатини текшириб кўришмоқда; Зоя Муртазина уруғлик учун ажратилган чигитларни лаборатория текширувидан ўтказмоқда.

В. Сироткин фотолари.

Мираҳмад аканинг тажриба мактаби

ЗЎР ҒАЙРАТ билан унумли меҳнат қилиш орқалигина белгиланган марраларга эришилади. Бу фикр КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил октябрь Пленумида алоҳида таъкидланди. Ҳозирги долзарб кунларда янада фаолроқ меҳнат қилиш даври бошланди. Ўн иккинчи беш йилликда фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришда кенг миқёсда қўллаб, илғор технологияларни сабзавотчиликда ҳам татбиқ этиб, янада кўплаб маҳсулот етиштириш халқ фаровонлигини оширишнинг муҳим омилларидан биридир. Шу кунларда Тошкент районидаги «Тошкент» совхозида ҳам бу соҳада қатор ишлар амалга оширилмоқдаки, булар хўжалик экономикасини юксалтириш билан бевосита боғлиқдир. Яқинда жамоатчи мухбиримиз Исматулла Тошев шу хўжаликда бўлиб, совхоз бош инженери Муҳаммаджон Усмонов билан суҳбатлашди.

— Қаторда норинг бўлса юкинг ерда қолмас деганларидек ҳозирги пайтда қишлоқ хўжалигида деҳқоннинг ишонган тоғи техника бўлиб қолди. Шу кунларда хўжалигимизда 61 та турли маркадаги тракторлар, 38 та юк ташувчи автомашина ишлаб турибди. Ҳайдовчилар ўртасида ёнилғи мойлаш материалларини тежаш ҳамда техникани узоқ муддат ремонтсиз ишлатиш бўйича социалистик мусобақа ташкил этилган.

Яқинда кўриб чиқилган мусобақа якунларига кўра Мираҳмад Сайдалиев ғолиб деб топилди ва рағбатлантирилди. Мираҳмад ака 22 йилдан буён механизаторлик қилади. Мана, ҳозирда ҳам Т-28Х-4 маркали тракторини уч йилдан буён ремонтсиз ишлатмоқда.

Йиллар давомида ўнлаб шогирдлар етиштирди. Маъмуржон Исломов, Ҳабибулло Нурматов каби механизаторлар Мираҳмад акадан касб сирларини ўргандилар. Қишлоқ хўжалигининг барча

САБЗАВОТЧИЛИККА—ИЛҒОР ТЕХНОЛОГИЯ

тармоқларида кўп йил самарали ишлаганлиги ва шогирдлар етиштиришга қўшган ҳиссаси учун партия ва ҳукуматимиз Мираҳмад акани «Меҳнат шуҳрати» ордени билан тақдирлади.

Кўпчилик устоз механизаторнинг узоқ муддат тракторини самарали ишлатаётганининг сири нимада экан, деб қизиқади. Мираҳмад аканинг ўзи ана шу сирни: «Ҳар бир механизатор ўзи бошқараётган машинани яхши билиши, касбини севиши, ишга доимо ижодий ёндошиши керак», деб изоҳлайди.

Ҳа, дарҳақиқат, бу паркда бир қанча қобилиятли механизаторлар борки, улар завод носозликлари билан келаётган тракторларни узоқ муддат ишлайдиган қилиб қайта созлашади. Айниқса, Тошкент трактор заводи чиқараётган Т-28Х-4 маркали тракторларнинг куч узатиш механизмлари кўпга чидамайди. Бир йил ўтар-ўтмас ишдан чиқади. Ана шундай нуқсонлар парк ремонт устахонасида Мираҳмад Сайдалиев, Николай Подлепаев бошчилигида бартараф этилмоқда.

Фан-техника ютуқларини ишлаб чиқишга татбиқ этиш, илғорлар тажрибасини сабзавот экинларининг турига, ер рельефига қараб қўллашнинг ҳам самараси катта. Келгуси йилдан бошлаб совхозимизда Астрахань технологияси қўллана бошланади. Бунинг афзалликлари нимадан иборат? Ҳозирда бу технология Қирғизистон ССР Албердин районидаги «Майский», «Пригородний» совхозлари ҳамда Волгоград областининг «Волга-Дон» агросаноат бирлашмаси далаларида қўлланилмоқда, холос. 1986 йилда сабзавотчиликда биз ҳам ана шу технологияни қўллаш учун қизғин тайёргарлик кўраяпмиз.

Бунинг афзал томони шундаки, помидор кўчатлари экилган майдонлар бегона ўтлардан техника ёрдамида тозаланади. Ишлов органлари кўчат тупига икки-уч сантиметргача яқинлашиб, ерни юмшатиб кетади. Натижада тупроқ нами яхши сақланади. Кўчатлар атрофига қўлда ишлов беришнинг ҳожати қолмайди. Мўл ҳосил етиштириш учун қишлоқ хўжалиги экинлари экиладиган майдонларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, далага маҳаллий ўғитлар чиқариш каби кузги-қишки тадбирлар жадаллик билан амалга оширилмоқда. Ер ҳайдасанг, куз ҳайда нақлига амал қилиб меҳнат қилган хўжалик механизаторлари сабзавот экиладиган 534 гектар майдонни шудгорлаб қўйдилар.

Владимир Тиртишний, Ёқубжон Долонов, Тўравой Мастонов, Ҳусан Суннатов каби механизаторлар ер ҳайдаш жараёнида фаоллик кўрсатдилар. Хўжаликдаги баъзи трактор ва механизмларни ремонт қилиш чўзилиб кетаяпти. «Облсельхозтехника» билан шартнома тузилганига қарамай, турли катоклар, ёнилғи насослари, тормозлаш ленталарини олиш ҳамон муаммо бўлиб қолмоқда.

Матбуотда эълон қилинган КПСС Программаси, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларини хўжалигимиз меҳнаткашлари ўқиб, муҳокама қилмоқдалар. Асосий йўналишлар лойиҳасининг «Агросаноат комплексини ривожлантириш ва озиқ-овқат программасини амалга ошириш» бўлимидаги «машина-трактор паркига техника хизмати кўрсатиш ва ундан фойдаланиш анча яхшилансин» деган жумладан кейин «ремонт устахоналари керакли ускуналар, малакали усталар билан таъминлансин» сўзларини қўшиб қўйишни таклиф қиламан. Чунки, керакли ускуналарга эга бўлмаган ремонт устахонасида баъзи деталларни қандай қилиб тайёрлаш мумкин? Баъзан бошқа хўжаликлар ана шу масалаларда биздан ёрдам сўрашади.

Сабзавотчиликда ҳам худди пахтачиликдаги сингари кўчма ремонт устахоналари ташкил этиш мақсадга мувофиқдир. Чунки далада ишлов жараёнида арзимаган носозлик билан тракторни устахонага олиб келмасдан жойида созлаш имкони яратилади. Биз ана шу масала борасида ҳам қатор ишларни амалга оширдик. Келгуси йилдан бошлаб кўчма ремонт устахонамизни далама-дала юргизиш билан механизаторларимизга яна бир қулайлик вужудга келтирган бўламиз. Бу эса вақтдан ютиб, меҳнат унумдорлигига эришиш орқали кўплаб сифатли қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва уни эл дастурхонига етказиб беришнинг муҳим омилларидан биридир.

ПУДРАТ УСУЛИ БИЛАН

Меҳнатнинг илғор форма ва усуллари кенг жорий этилсин, бригада пудрати равнақ топсин, бригадалар йириклаштирилсин, уларнинг ишини ташкил этиш такомиллаштирилсин.

(СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг Асосий йўналишлари лойиҳасидан).

Бригадамиз коллективи республика монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги системасида биринчилар қатори пудрат усулида ишлашга ўтган эди. Қисқа давр ичида меҳнат унумдорлиги сезиларли даражада ошди, кадрлар қўнимсизлиги барҳам топди, фойдаланишга топширилаётган объектлар сифати яхшиланди.

Бригадамизда етти киши бор. Уларнинг уч нафари партия аъзосидир. Ҳар бир қурувчи икки-уч хил касбнинг бошини тутган. Шу боисдан ҳам биз йиллик социалистик мажбуриятни 7 ноябрда бажаришга муваффақ бўлдик. Умуман беш йиллик топшириғи эса 1983 йилнинг июль ойида адо этиб қўйилган эди.

Бригада аъзолари бири-бирига устоз, бири-бирига шогирд. Эсимизда, Босит Муҳамаджонов мактабни тамомлаб, янги ишга келган кезларида анчагача қовишмай юрди. Унга биз турли йўллар билан таъсир ўтказа бошладик. Йигит тезда ўзини йиғиштириб олди, бошқалар қатори ишга вақтида келиб, вақтида кетадиган бўлди. Ҳозир у моҳир газ пайвандчилардан бири. Кечқурун Тошкент политехника институтида ўқияпти. Ўтган йили уни партия аъзолигига қабул қилдик.

Коллективимизда тарбиявий ишлар яхши йўлга қўйилганлиги учун ҳам ишимизга барака кираяпти. Съездолди мусобақасида биз бир неча бор ғолиб чиқдик. Бажараётган ишларимиз ҳажми анча кенгайди. Трест партия комитети меҳнатни ташкил этиш бўйича бригадамиз тўплаган тажрибаларни кенг оммалаштирмоқда.

ОЛДИНГИ МАРРАЛАРДА

Ҳозирги кунда трестимизда 24 та бригада пудрат усулида ишлаяпти. Уларнинг ҳаммаси Улуғ Октябрь революциясининг 68 йиллиги арафасида беш йиллик топшириғини бажарди. Айниқса, Н. И. Силин, М. О. Лейко каби коммунистлар етакчилик қилаётган бригадаларнинг аъзолари яхши натижага эришмоқдалар. Улар бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини адо этдилар. 600 киши эса йиллик планни бажарди. Бошқармалар ўртасида ташкил этилган мусобақа ҳам яхши самара бераяпти. Бу мусобақада 1-монтаж бошқармаси коллективи пешқадамликни қўлдан бермаяпти.

Биз бугунги кунда ўз ишимизга танқидий кўз билан қараб, ҳали ҳам бир қатор резервлар борлигини сезмоқдамиз. Агарда инженерлик хизмати аниқ ташкил этилганида меҳнат унумдорлиги яна ҳам ошган бўлар эди. Объектларни монтажга сифатли тайёрлаш, қўшимча материаллар билан таъминлаш ҳам муҳим муаммолардан бири бўлиб турибди. Ҳозир биз техника хизмати кўрсатиш заводини қураяпмиз. Материаллар комплектланган тарзда келмаётганлиги учун ҳам қурилиш сустроқ бораяпти. Иш вақтининг 30 проценти тайёргарлик ишларига, чала жойларни тузатишга кетаяпти. Бу соҳада буюртмачилар биз билан кўнгилдагидек ҳамкорлик қила олишмаяпти.

Вақти-вақти билан бригадирларни ҳам йиғиб туриш керак. Шунда биз ўз тажрибаларимиз билан ўртоқлашган, муаммоларни биргалашиб ҳал этган бўлар эдик.

Абдусамат ГУЛМАТОВ,
«Ташсантехгазмонтаж» тресги слесарь-сантехниклар бригадаси бошлиғи.

ҚИШЛОҚЛАР ТЕЛЕФОНЛАШТИРИЛМОҚДА

Бўстонлиқ район алоқа бўлими кўплаб қишлоқларни телефонлаштирмоқда. Биргина Ғазалкентнинг ўзида ҳозирда уч минг номерли автомат телефон станцияси ишлаб турипти.

Яқинда Хумсон қишлоғида 300 номерли янги автомат телефон станцияси фойдаланишга топширилди. Келгусида эса Озодбош, Искандар посёлкаларининг ҳар бирида 300 номерли АТС ишга туширилади.

М. МИРСУЛТОНОВ.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

ОЗИҚ-ОВҚАТ РЕСУРСЛАРИ ИСРОФ БЎЛМАСИН

20 декабрда шу мавзуда навбатдаги ягона сиёсий кун ўтказилади

СИЁСИЙ ДОКЛАДЧИЛАРГА ЁРДАМ

КПСС совет халқининг турмуш фаровонлигини бутун чоралар билан оширишни, озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондиришни ўз фаолиятининг энг муҳим вазифаси деб билади. КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1985 йил) Пленумида маъқулланган СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасидаги программавий кўрсатмалар ҳам шундан далолат беради.

Озиқ-овқат — Ер юзидаги одамлар ҳаётининг, инсоният тирикчилигининг моддий асоси ҳисобланади. Шу боисдан ҳам у хўжалик юритишнинг ҳал қилувчи негизидир. «Хўжаликнинг ҳақиқий асоси — озиқ-овқат фондидир,— деб уқтирган эди В. И. Ленин, —...Давлат ҳокимиятида бундай фонд бўлмаса, социалистик сиёсат фақат орзу бўлиб қолади».

Коммунистик партия ва совет ҳукумати бу ленинча кўрсатмаларга амал қилган ҳолда совет экономикаси аграр секторини ривожлантириш учун таъсирчан чоралар кўрдилар. Кейинги уч ўн йиллик мобайнида СССРда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг ўртача йиллик ҳажми 150 процентга, шу жумладан чорвачилик маҳсулотлари — 153 процентга кўпайди. 1983—1984 йилларда мамлакатда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш умумий ҳажми беш йилликнинг шундан олдинги икки йилига таққослаганда 9 процентга кўпайди. Шу йил плани бажарилиши ҳисобга олинганда гўшт тайёрлаш 1982 йилги даражага нисбатан 2,5 миллион тоннага, сут — 9,2 миллион тоннага, тухум — 3,5 миллиард донага кўпайиши кўзда тутиляпти.

Аҳолининг гўшт, сут ва бошқа маҳсулотларга бўлган эҳтиёжларини қондиришда сезиларли муваффақиятларга эришилди. Озиқ-овқат маҳсулотларининг умумий калориялилиги жиҳатдан СССР дунёнинг энг ривожланган мамлакатлари даражасида турибди. Жумладан, озиқ-овқат маҳсулотларининг умумий калориялилиги жон бошига бир кеча-кундузда 3443 килокалорияни ва 103 грамм оқсилни ташкил этади. Бироқ, мамлакат аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш бўйича баъзи масалалар ҳали ҳал этилмаган.

Аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига эҳтиёжлари тобора ўсиб бораётганлиги бу маҳсулотларни республикада етиштиришни сезиларли даражада кўпайтиришни долзарб масала қилиб қўймоқда. Асосий йўналишлар лойиҳасида Ўзбекистонда қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулоти ўртача йиллик ҳажмини 14 — 16 процент кўпайтириш, дон етиштиришни 3,2—3,5 миллион тоннага, гўштни (сўйилган вазнда)— 540—560 минг тоннагача, сутни — 3,3—3,5 миллион тоннагача, тухумни — 2,7—3 миллиард донагача етказиш мўлжалланмоқда.

Бу вазифаларни экономиканинг биргина аграр сектори эмас, балки бутун агросаноат комплекси ҳам ҳал этиши лозим. Зотан, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш биргина қишлоқ хўжалигининг вазифаси бўлмай қолди.

Тошкент областида партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми, шундан кейинги Пленумларининг агросаноат комплексини жадал ривожлантиришни, Озиқ-овқат программасини амалга оширишни таъминлашга қаратилган қарорларини бажариш бўйича собитқадамлик билан иш олиб борилмоқда.

Ўн биринчи беш йилликда область барча турдаги озиқ-овқат маҳсулотларини тайёрлаш планларини ошириб бажарди. Давлатга 4,4 миллион тоннадан кўпроқ сабзавот, картошка, мева, узум, қовун-тарвуз топширилди. Бу маҳсулотларни харид қилиш ҳажми бўйича белгиланган план 111 процент қилиб бажарилди.

Ўн иккинчи беш йилликда картошка етказиб беришни 1985 йилда эришилган даражадан 1,3 бараварга, сабзавотни — 1,4, ҳўл мевани — 4, узумни — 2,5 бараварга кўпайтириш талаб қилинади. Ҳар юз гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига гўшт етиштиришни 195—200 центнерга, сут етиштиришни — 550 центнерга етказиш режаланган. Бу жуда мураккаб ва масъулиятли вазифадир. Уни ҳозир суғориладиган майдонларнинг 53 процентини эгаллаган техника экинлари ҳосилини кўпайтириш билан бир қаторда ҳал қилиш талаб қилинади. Бунинг учун эса қишлоқ хўжалигида мавжуд ер-сув ва моддий ресурслардан самарали фойдаланиш, қишлоқ хўжалиги экинлари етиштиришнинг индустриал технологиясидан кенг қўлланиш, меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив формаларини ҳамма жойда жорий этиш лозим.

Ҳар бир киши барча соҳаларда тежамкорлик учун курашиш зарурлигини чуқур англаб етиши керак. Ҳар қандай хўжасизлик кўринишларига тоқат қилиб бўлмайди. Биз нонни авайлаш тўғрисида кўп вақтдан бери гапириб келяпмиз. Ҳозирги шароитларда нонга, бошқа озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган муносабатни тубдан ўзгартириш керак. Айни пайтда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш, ташиш, сақлаш ва қайта ишлаш соҳаларига сарфланган маблағларнинг самарадорлигини ошириш талаб этилади.

Хўжасизлик, ишга совуққонлик билан муносабатда бўлиш ва бошқа сабаблар туфайли анчагина дон ва ун уларни ташиш, сақлаш ва сотиш жараёнида исроф қилинади. Нон ишлаб чиқариладиган корхоналарда баъзи ҳолларда унни сарф қилиш нормаларига риоя этилмайди. Савдо ва транспорт ходимларининг айби билан кўп ҳолларда нон магазинларга етиб келгунча суви қочиб қолади. Натижада улар сотилмай исроф бўлади. Шу йилнинг ўзида Янгийўл нон комбинатида текширилган ноннинг 40 проценти назорат қилувчи органлар томонидан брак қилинди. Савдо ташкилотлари ҳар йили республика нон заводларига 1000 тоннадан ортиқ қотиб қолган нон-булка маҳсулотларини қайтариб юборадилар.

Нонни истеъмол қилиш маданияти ҳам талаб даражасида эмас. Биз ўйлаб ўтирмай магазиндан керагидан зиёд нон сотиб олаверамиз. Эртасига эса ортиб қолган нонни бефарқлик билан ташлаб юборамиз. Ошхона ва ресторанлар, буфет ва кафеларда ҳам қанчадан-қанча нон беҳуда исроф бўлади.

Донни ўриб-йиғиб олиш, ташиш ва сақлашда, уни бевосита истеъмол қилишда йўл қўйилаётган ҳар қанақанги исрофгарчиликларга қатъий барҳам бериш керак. Бунинг учун ҳосилни вақтида ўриб-йиғиб олиш ва янчиш, уни махсус жиҳозланган транспорт воситаларида ташиш ҳамда эҳтиёт қилиб пухта сақлашни таъминлаш зарур. Дон конвейерининг бошида турадиган, нон тайёрланадиган корхоналарда масъул бўлган назоратчилардан, брак маҳсулот чиқарадиган нонвойлардан ўз вазифасини ҳалол, сидқидилдан бажаришни қаттиқ талаб қилиш керак. Хом ашёни ортиқча ишлатиш, савдо тармоғига сифатсиз нон етказиб бериш ҳолларига қатъий барҳам бериш лозим. Шу билан бир қаторда дон сақланадиган омборлар, ун комбинатлари, нон заводлари ва бошқа корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш, реконструкция қилиш масалаларини қатъият билан ҳал этиш зарур. Шунингдек, нон конвейерида меҳнат қилаётган кишиларнинг иш шароитларини яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, уларга талабчанликни ошириш лозим. Ҳар бир киши дон — халқнинг буюк мулки, нон — муқаддас, азиз эканлигини ёдида тутиши зарур.

Чорвадорлар ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишловчи корхоналар иқтисод қилишнинг улкан имкониятларига эгалар.

Гўшт етиштириш жараёнида катта исрофгарчиликларга йўл қўйилмоқда. Молларни ўстириш ва бўрдоқига боқиш билан шуғулланаётган хўжаликлар ҳамма вақт ҳам интенсив технологияга риоя этмаётирлар. Бунинг оқибатида ҳар йили гўшт саноатига реализация қилинаётган ёш қорамоллардан 120 минг бошга яқинининг ўртача тирик вазни 300 ва 45 мингдан зиёдининг вазни 200 килограммгача ҳам бормаётир. Хўжаликларда қорамолларни ўстириш ва бўрдоқига боқишда тартиб ўрнатиш, озғин ёш молларни гўшт учун топширишни камайтириш республикада қорамол гўшти етиштиришни анча кўпайтириш имконини берган бўларди.

Парранда гўшти етиштиришда ҳам жўжаларни асраш ва боқишни тўғри ташкил этиш ҳисобига исрофгарчиликларга чек қўйиш имкониятлари бор.

Гўшт маҳсулотларини қайта ишлаш корхоналарида анчагина йўқотишлар бўлмоқда. Фақат шу йилнинг ўзида гўшт комбинатларида текширилган гўшт маҳсулотининг 60 процентдан кўпроғи брак қилинди.

Сут етиштиришга ихтисослаштирилган хўжаликларда ҳам исрофгарчиликлар кўп. Сифати ёмонлиги сабабли анча миқдордаги сут истеъмолчиларга етиб бормайди. Фермаларда сутни дастлабки ишлаш ва совутиш учун зарур шароитлар йўқлигидан шундай бўлмоқда. Сутнинг сифатини аниқлаш учун намуна олиш, уни идишларда ташиш, ёғи олинмаган сутни бузоқ ва чўчқа болаларига беришдаги исрофгарчиликларга ҳам чек қўйиш зарур. Республика хўжаликларида бузоқларга ичириш ва бошқа хўжалик эҳтиёжлари учун 20—23 процент сут сарфланади. Ваҳоланки, бу кўрсаткич мамлакат бўйича 13 процентдан ошмайди.

Чорвачиликда озуқалардан тўғри фойдаланиш, молларни оқилона боқиш, улар рационида дон улушини қисқартириш ва юқори сифатли дағал ҳамда ширали ем-хашаклар, бошқа аралашмалар ҳиссасини кўпайтириш муҳим аҳамиятга эгадир. Бу чорва маҳсулдорлигини ошириш ва ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланиш имконини беради.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлайдиган корхоналарда кўп миқдордаги чиқитлар исроф бўляпти. Масалан, Тўйтепадаги маккажўхорини саралайдиган заводга ҳар йили 5 минг тонна маккажўхори сўтаси билан келтирилади. Бу ерда сўтадаги донлар ажратилиб, сараланади. 260 килограммдан кўпроқ озуқа бирлиги бўлган минг тонна сўта эса ёқиб юборилади. Ваҳоланки, уларга зарур озуқа қўшимчалари қўшилганда чорва моллари учун тўйимли ем бўларди. Областдаги озиқ-овқат саноати ва аграр саноат бирлашмасининг кўпгина корхоналарида, гўшт комбинатлари, ун ва пиво заводлари, қандолат фабрикалари, паррандахоналарда ҳам чиқитлар шундай исроф бўляпти.

Буларнинг ҳаммаси хом ашёни талон-тарож қилиш йўлида қатъий тўсиқ бўлиб хизмат қиладиган таъсирчан иқтисодий омиллар, самарали рағбатлантириш тадбирлари, аниқ белгилаб қўйилган нормалар йўқлиги учун содир бўлмоқда. Шу сабабли хом ашёнинг бир қисми чиқитларга чиқиб кетяпти. Ҳолбуки, ишлаб чиқаришда чиқит бўлмаслиги керак.

Барча турдаги мева-сабзавот маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва улардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш Озиқ-овқат программасини ҳал этишнинг муҳим омилларидан биридир. Уруғчиликни тубдан яхшилаш сабзавот маҳсулотлари ҳосилдорлигини кўпайтиришнинг катта резерви ҳисобланади. Агротехника тадбирларининг бузилиши, алмашлаб экишнинг жорий этилмаётганлиги ҳам кўплаб йўқотишларга олиб келади.

Мева-сабзавот маҳсулотларининг исроф бўлишини камайтириш юзасидан тадбирлар комплексида савдо ва тайёрлаш ташкилотларининг моддий-техника базасини ривожлантириш, маҳсулот билан савдо қилиш маданияти даражасини ошириш муҳим аҳамиятга эгадир. Бироқ мева-сабзавот маҳсулотларини тайёрлаш ва ташишдаги ишларнинг аҳволи талабга жавоб берарли даражада эмас. «Ташплодоовощ» бирлашмасидаги мавжуд омборлар талаб қилинаётганининг атиги 50 процентини ташкил қилади. Савдо майдони бўйича эса бу кўрсаткич 45 процентга тенгдир. Шу билан бир қаторда бу савдо майдонининг атиги 60 процентигина маҳсулотларни сотишдан аввал қайта ишлаш ва савдони йил давомида ташкил қилиш талабларига жавоб беради. Бошқача қилиб айтганда сабзавот, мева, узум, картошканинг 75 процентга яқини ибтидоий усулда сотилмоқда. Бунда сақлаш пайтида ҳарорат режимига риоя этилмаслиги натижасида кўплаб нобудгарчиликларга йўл қўйиляпти. Бунга барҳам бериш мақсадида ўн иккинчи беш йилликда областда омборлар қурилишига 90 миллион сўмлик капитал маблағлар ажратилмоқда. Бу ўн биринчи беш йилликдагидан уч баравар кўпдир. Бу муаммони ҳал этиш мева-сабзавот маҳсулотларини сақлаш муддатларини анча узайтириш имконини беради.

Барча мавжуд молиявий, моддий, меҳнат, озиқ-овқат ресурсларидан оқилона фойдаланиш мамлакатни иқтисодий ривожлантиришнинг ҳозирги босқичидаги асосий талабларидан биридир. Хом ашё ва материалларни тежаб-тергаб сарфлаш, чиқитларни камайтириш, нобудгарчиликларга йўл қўймаслик миллионлаб кишиларнинг меҳнатини ва капитал маблағларни тежаш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш демакдир.

Ресурсларни тежаш концепцияси партиянинг мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришни жадаллаштиришдан иборат стратегик йўлига тўла-тўкис мос келади. Областимизда икки кун тежалган ресурслар ҳисобига меҳнат қилиш камида 25 миллион сўмлик маблағни тежаш имконини беради.

Иқтисод ва тежамкорлик учун курашни мустаҳкам меҳнат, план ва шартнома интизомисиз тасаввур этиб бўлмайди. Бугунги кунда ҳамма жойда ишни хўжалик ҳисоби асосида йўлга қўйиш имконияти бор. Хўжалик ҳисоби иқтисод ва тежамкорлик учун курашни кучайтиришга, сарф-харажатларни камайтиришга, колхоз ва совхозларнинг мустақиллигини кенгайтиришга кўмаклашиши керак. Бунда ташаббускорлик, ишга ижодий ёндошиш бутун чоралар билан рағбатлантирилиши, хўжасизлик, исрофгарчилик қиймати эса ундириб олиниши керак.

Коммунизм оддий ишчилар меҳнат унумдорлигини ошириш тўғрисида, ноннинг, кўмирнинг, темирнинг ва бошқа маҳсулотларнинг ҳар бир пудини асраш тўғрисида ғамхўрлик қила бошлаган жойда бошланади, деган эди В. И. Ленин. Владимир Ильичнинг бу фикри ҳозир ҳам жуда долзарбдир. Совет кишилари моддий, меҳнат, молиявий, озиқ-овқат ресурсларидан энг самарали фойдаланиш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилар эканлар, Коммунистик партия раҳбарлигида янги жамият қуришда тобора улканроқ муваффақиятларга эришадилар.

НАҚДИНИ ЙЎҚОТАЁТГАНЛАР

ОБЛАСТИМИЗ саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотлари ва муассасаларида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳамда иш вақтининг фойдасиз йўқотилишини камайтириш юзасидан жамоат кўриги қизғин давом этмоқда. Барча меҳнаткашлар куч-ғайратини иш унуми ва сифатини ошириш, маҳсулот таннархини камайтиришга ёрдам берадиган қўшимча резервлар ва имкониятларни қидириб топишга сафарбар этишга қаратилган бу конкурсда кўплаб ишлаб чиқариш коллективлари фаол қатнашмоқдалар. Жойларда тузилган кўпгина ташкилий комитетлар бу муҳим ишга бош-қош бўлиб, унинг ҳар томонлама жонланишига эришмоқдалар.

Область юк ташиш автомобиль тресги ва унинг корхоналарида тузилган шундай комитетлар меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтининг йўқотилишини ва ишчи кучи қўнимсизлигини камайтириш, муқим меҳнат коллективларини вужудга келтиришда маъмурият, партия ва касаба союз ташкилотларига ёрдам бермоқдалар. Кўп жиҳатдан шу туфайли ҳам муайян ютуқлар қўлга киритилди. Юк ташиш давлат планлари адо этилмоқда. Юк ташиш, юк обороти кўрсаткичлари ортиб бормоқда.

Лекин бу умумий ижобий натижалар соясида катта нуқсонлар ҳам яшириниб ётганлигини таъкидлаш керак. Трест ва унга қарашли корхоналар раҳбарлари меҳнат интизомининг талаб даражасида бўлишига эришганларича йўқ. Бу йўлда барча омиллардан фойдаланилмаяпти. Иш вақтининг йўқотилиши ва ишчи кучи қўнимсизлигини камайтириш, муҳим меҳнат коллективларини вужудга келтиришнинг ҳамма имкониятлари тўла ишга солинмаяпти. Шу сабабли қатор автомобиль корхоналарида меҳнат интизомини бузиш ҳоллари ҳамон кўплаб содир бўлмоқда. Уларнинг область жамоат кўригида дуруст иштирок этмаётганлиги, айрим ташкилий комитетларнинг фаолиятсизлиги ҳам шунга олиб келмоқда.

Кадрлар қўнимсизлиги, прогуллар камайиш ўрнига кўпайиб кетди. Шу йилнинг ўтган тўққиз ойида ишчи кучи қўнимсизлиги сезиларли даражада ошди. Айниқса, Ангрендаги 72-автокорхонада бу муҳим ишда лоқайдлик ҳукм сурмоқда. Бу ерда етарли иш шароитлари яратиб берилмаганлиги оқибатида фақатгина шу йилнинг уч кварталида қўнимсизлик 23,5 процентга етган. Ишчи-хизматчиларнинг салкам тўртдан бир қисми янгиланган. Бу аҳвол ишлаб чиқаришга салбий таъсир кўрсатмоқда. Бўстонлиқдаги 125-, Бекободдаги 45-автокорхоналарда ҳам қўнимсизлик ўртача 12—14 процентни ташкил этмоқда.

Бундай афсусланарли аҳвол шунинг учун ҳам содир бўлмоқдаки, трест ва корхоналар раҳбарлари ишчиларнинг бўшаб кетиш сабабларини чуқур ўрганиш, уларнинг такрорланмаслиги учун зарур чораларни кўриш билан етарли шуғулланмайдилар. Шу сабабли ҳам ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат қилиш ҳақидаги қонуний ҳуқуқларининг, иш вақти ва дам олиш вақти ҳақидаги қонунчиликларнинг бузилишига йўл қўймоқдалар. Бу аввало транспортчиларни иш дан ташқари вақтда ишлатилишида ўз аксини топмоқда. Корхоналарда давлат планларининг бажарилишини таъминлаш учун шанба, ҳатто якшанба иш кунлари деб эълон қилинмоқда, сменанинг давомийлиги чўзилмоқда. Бу албатта, иқтисодий жиҳатдан зарар, чунки қўшимча меҳнат ва ортиқча иш ҳақи сарфлашга олиб келади, ишчиларнинг дам олиш вақтини камайтиради, уларнинг толиқишини кучайтиради.

Чирчиқдаги 2-автомобиль корхонасида бу усулга жуда ёпишиб олишган. Буни қуйидаги мисолдан ҳам кўрса бўлади. Корхонада шу йилнинг ўтган ойларида ишчи-хизматчиларнинг ярмига яқини иш соатидан ташқари вақтда ишлашга жалб қилинган. Уларнинг ҳар бири ўртача ҳисоб билан 372 соатдан ишлаган. Бу йўл қўйилиши мумкин бўлган йиллик нормадан уч баравардан зиёд кўпдир. Ҳайдовчиларнинг кўпчилиги ойига бир-икки кундангина дам олмоқдалар. Уларни меҳнат отпускасига чиқариш тартибига ҳам амал қилинмаяпти. Кўплаб шоферлар бир неча йиллар давомида отпускасиз ишлашмоқда.

Янгийўлдаги 2503-автоколоннада ҳам меҳнат интизоми талаб даражасида эмас. Ишчи кучи қўнимсизлиги ҳамон юқори даражадалигича қолмоқда. Кунлик бекор туришлар оқибатида тўққиз ойда йўқотилган иш вақти 1366 киши кунига етди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан саккиз баравар кўпдир. Прогулчилар сони ҳам камаймаяпти. Ўтган тўққиз ойда 153 ишчи-хизматчи ишга кечикиб келди. Лекин, меҳнат интизомини бузувчиларга қарши деярли чора кўрилмаяпти. Шундай сабаблар билан фақатгина икки нафар ишчи бўшатилган, биронта ҳам прогулчининг қилмиши ўртоқлик судида муҳокама қилинмаган. Бу колоннада ҳам транспортчиларни иш вақтидан ташқари меҳнатга жалб қилиш одат тусига кириб қолган. Меҳнат қонунчилигининг тунги вақтда ишлайдиганлар учун ортиқча иш ҳақи тўлаш, балоғатга етмаганларни ишлатиш ҳақидаги талаблари ҳам қўпол равишда бузилмоқда.

Янгибозордаги 121-автокорхонада меҳнат интизомини бузувчиларга қарши кураш таъсирчан бўлмаяпти, асосан маъмурий усуллар билан олиб борилмоқда, жамоат ташкилотлари бу муҳим ишдан четда қолишяпти. Масалан, 1985 йилда 70 нафар ходим ёки ишловчиларнинг тўртдан бири интизомга риоя қилмаганлиги учун жазоланди. Касаба союз комитети мажлисларида эса шундай ҳол билан боғлиқ фақатгина учта, партия бюроси мажлисида эса битта воқеа кўриб чиқилган.

Корхонада смена ичида бекор туриб қолиш камайиш ўрнига кўпайиб бормоқда. Ўтган йилнинг тўққиз ойида шу сабабли 324 киши куни йўқотилган бўлса, бу йилнинг шу даврида у 1226 киши кунига етди. Кадрлар қўнимсизлиги ҳам икки процент ортди. Бу ерда ишдан ташқари вақтда ишлатишга ҳам ружу қўйилган. Шу йилнинг тўққиз ойида у 62400 соатни ташкил этди. Ортиқча ишга жалб қилингани учун умуман қўшимча дам берилмайди. Бу меҳнат ҳақидаги қонунчиликни бузишнинг яна бир кўринишидир. Трестга қарашли бошқа қатор корхоналарда ҳам шундай ҳодисалар содир бўлмоқда.

Шуларнинг ҳаммаси умуман трест ва унинг бўлинмаларида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтининг зое кетишини, ишчи кучи қўнимсизлигини камайтириш, прогулчиликни тубдан тугатиш учун зарур чоралар кўрилмаётганлигидан далолат беради. Уларда бу масалада изчиллик етишмаяпти. Партия, касаба союз ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари, кўрик комиссиялари меҳнат интизомини мустаҳкамлаш борасида ҳамкорлик қилишмаяпти, ишчи-хизматчилар ўртасида оммавий-тушунтириш ишларини олиб боришда интизомни мустаҳкамлаш масаласига кам аҳамият бермоқдалар. Бундай лоқайдлик кайфиятига тезроқ хотима бериб, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга кўмаклашадиган барча омиллардан оқилона фойдаланиш, интизомга риоя қилаётган транспортчиларни ҳар томонлама рағбатлантириш, уни назар-писанд қилмаётган кимсаларга нисбатан кўриладиган жазо чораларини янада кучайтириш шу куннинг талабидир. Зероки, КПСС-нинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида «иш вақтининг зое кетишини қисқартириш», тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш зарурлиги яна бир бор таъкидлаб ўтилган.

М. МИРҲАМИДОВ.

МЕҲНАТ ИНТИЗОМИГА РИОЯ ҚИЛАЙЛИК

МЕТАЛЛОЛОМ — ВАТАНГА

Тошкент области бўйича 1985 йил декабрь ойи маталлолом тайёрлаш планининг бажарилиши проценти (16 декабргача ойлик пландагига нисбатан, биринчи устун — қора металл, иккинчи устун — рангли металл).

ШАҲАРЛАР:		
Бекобод	44,2	50,9
Олмалиқ	37,3	9,0
Янгиобод	35,2	—
Чирчиқ	34,2	5,5
Оҳангарон	32,9	39,2
Янгийўл	29,3	5,5
Нариманов	29,1	9,8
Ангрен	23,8	3,3
РАЙОНЛАР:		
Бекобод	55,9	80,0
Калинин	38,7	6,9
Ғалаба	36,0	—
Чиноз	35,4	10,5
Оққўрғон	35,3	80,.0
Пискент	30,8	10,0
Бўстонлиқ	30,3	35,6
Оҳангарон	30,2	—
Тошкент	29,5	7,1
Ўрта Чирчиқ	28,5	15,9
Оржоникидзе	28,2	8,3
Янгийўл	27,7	4,2
Коммунистик	23,6	10,0
Паркент	23,5	10,0
Бўка	23,3	—

Тошкент шаҳри ва районлари бўйича 1985 йил 16 декабригача иккиламчи қора металларни тайёрлаш (топшириш) планининг бажарилиши (биринчи устун — декабрь ойи плани, иккинчи устун—16 декабргача амалда бажарилиши, учинчи устун — планнинг бажарилиш проценти).

Умуман Тошкент шаҳри бўйича	17208	7391	42,9
Шу жумладан районлар бўйича,			
Акмал Икромов	254	104	40,9
Киров	980	447	45,6
Куйбишев	4550	2105	46,3
Ленин	1241	601	48,4
Октябрь	412	133	32,3
Собир Раҳимов	2157	917	42,5
Сергели	723	288	39,8
Фрунзе	1615	609	37,7
Ҳамза	4188	1779	42,5
Чилонзор	1088	408	37,5

НУР КАТТА БОЙЛИК—УНИ ТЕЖАЙЛИК!

БЕКОРГА ЁНАЁТГАН ЧИРОҚЛАР

ТЕЖАМКОРЛИК... Оддийгина сўз, маъноси, мазмуни эса битмас-туганмас. Кейинги вақтларда бу муқаддас сўзнинг тилдан тушмай қолганлиги бежиз эмас. Ҳамма жойда — ишлаб чиқаришда ҳам, идорада ҳам, уйда ҳам тежамкорликка амал қилиш шу куннинг даъвати бўлиб қолди. Бу ҳамма учун — давлат учун ҳам, меҳнат коллективи учун ҳам, оилалар учун ҳам фойдалидир. Қисқаси бундан фақат наф кўрилади.

Шунинг учун ҳам «Узгосэнергонадзор» ишчи-хизматчиларининг рўзғор эҳтиёжлари учун фойдаланиладиган электр энергияни беш процент камайтиришга эришишга чақириб, барча меҳнаткашларга қарата Мурожаатлари диққатга сазовордир. Ҳозир «лаббай» деб чиқиб, бу Мурожаатга амалий жавоб бераётган оилалар тобора кўпайиб бораётганлиги ҳам эътиборга моликдир.

Ушбу мақолада мен электр энергияни тежашнинг жуда кичик бўлса ҳам бир резерви ҳақида қисқача тўхталмоқчиман. Республикамиз пойтахтидаги 152-сартарошхонага борганимда кўпинча исрофгарчиликнинг устидан чиқиб қоламан. У нимадан иборат деб ўйларсиз? Қўйилган икки кресло қаршисидаги водопровод жўмрагидан вариллаб сув оқиб ётади. Устига устак ўнлаб трубкали кундузги чироқлар мижозлар бўлса-бўлмаса кун бўйи порлаб турганини бир неча бор кўрдим. Қуёш чарақлаб ётган, ичимлик сувга танқислик ҳамма жойда сезилаётган бир пайтда шундай исрофгарчиликдан кўз юмиб ўтиш совет кишисига ётдир. Менинг ишчилик бурчим, ҳар бир кубометр сувни тозалаш, ҳар бир киловатт-соат электр энергиясини ҳосил қилиш машаққатини яхши билишим бунга йўл қўймайди.

Сартарошхона ходимларига танбеҳ берган эдим. Улар менинг насиҳатимни тўғри тушунмай баланд келишди. «Сенинг нима ишинг бор бизни текширишга» деб дағдаға ҳам қилишди. Улар ўз билганларидан қолишмаяпти. Шу йилнинг 2 ва 3 октябрь кунлари, ундан кейинги кунларда ҳам шу ердан ўтганимизда мижозлар бўлмаса ҳам сув кранлари очиқ, ўнлаб лампалар ёниқ турганлигининг гувоҳи бўлдим.

Иш юзасидан область районлари ва шаҳарларига чиқиб туришга тўғри келади. Шундай вақтларда кўпгина сартарошхоналарда электр лампаси кундузи ҳам порлаб туради. Соат ўн бешларда «Ором» меҳмонхонаси ҳузурида жойлашган сартарошхона залларида саккизта лампочка ёниб ётганини кўрдим. Ваҳоланки, уларни бемалол ўчириб қўйса бўлардиди, бу билан заллар қоронғу бўлиб қолмасди. Агар шу лампочкаларнинг ҳар бири юз ваттли (албатта ошиқ бўлса ошиқки, кам эмас) бўлса, кун давомида ёниб турса қанчадан-қанча нурнинг исроф бўлишига олиб келади. Бундай лоқайдлик ой давомида, йил давомида катта иқтисодий зарар келтириши мумкинлигини ҳисоблаб чиқиш қийин эмас.

Уни тежаш эса дурустгина фойда келтириши ҳам турган гап. Чироқлари кундуз куни ҳам бефойда ёниқ турадиган бундай сартарошхоналар бошқа шаҳар ва районларда ҳам бўлса керак.

Агар шундай сартарошхоналар областимизда юзлаб борлигини ҳисобга олсак, электр нуридан оқилона фойдаланиш, ҳар бир киловатт-соатининг ҳам исроф бўлишига йўл қўймаслик кўп миқдорда иқтисодий самара бериши мумкинлиги ҳамма учун аёндир.

Шу муносабат билан сартарошхоналарда хизмат маданиятини яхшилашга оид айрим қўшимча мулоҳазалар билан ўртоқлашмоқчиман. Бизнингча барча бундай масканлар ўз тартиб сонига эга бўлиши, яъни улар номерлаштирилиши лозим. Кўпчилик сартарошхоналарда бирйўла бир неча уста ишлайди, уларнинг ўз иш ўринлари бор. Лекин нима учундир шу иш ўрни юқорисига сартарошнинг исми-фамилияси ёзиб қўйилмайди. Ҳар бир кресло рўпарасига «Сизга... уста хизмат кўрсатмоқда» деган сўзлар ёзилган тахтачани осиб қўйиш қийин бўлмаса керак.

Биз сартарошхоналарда ҳам электр энергиясини тежаш, хизмат маданиятини яхшилаш ҳақида айрим фикр-мулоҳазаларни баён этдик. Уни тегишли мутасадди ташкилотлар раҳбарлари давом эттиришади, деган умиддамиз.

М. ҲАКИМОВ,
меҳнат ветерани, жамоатчи мухбир.

ИСТИҚБОЛГА БОҚИБ

Бундан икки йил илгари корхонамиз давлатга зарар келтирарди. Бошқа чора-тадбирлар қатори янги техникани ва прогрессив технологияни жорий қилиш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, илғор иш усулларини қўлланиш ишимизнинг рентабелли бўлишига олиб келди. Ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги икки йилида, яъни шаҳар партия конференциялари оралиғидаги даврда катта ютуқларни қўлга киритдик. Биргина ўтган йили маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 20 процент оширдик. Меҳнат унумдорлиги эса 12,6 процент ортди. Натижада анчагина миқдорда фойда кўрдик. Умуман фойданинг кўпайиши салкам 30 процентни ташкил этди.

Машинасозларимиз якунловчи йилда ҳам самарали ишламоқдалар. Ўтган ойларда пландагига қўшимча 14 процент атрофида маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги 6,2 процент ошди. Коллективимиз икки йилдан бери сурункасига барча маҳсулотларни шартномада белгиланган миқдор ва вақтда буюртмачиларга етказиб бермоқда.

Шу туфайли бирлашмамиз етти кварталдан бери Бутуниттифоқ меҳнат беллашувида мукофотли ўринларни эгалламоқда. Республика меҳнат коллективларининг «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунликлар» шиори остида бошланган мусобақасида ҳам олдинда бормоқдамиз.

Коллективимиз бундан буён ҳам ижодий изланиш кўламини тўхтовсиз кенгайтираверади. Ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишчи-хизматчиларнинг ўз вазифасига нисбатан масъулиятини ошириш, меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлигини кучайтириш, ишлаб чиқаришнинг қолоқ участкаларини такомиллаштириш йўлини давом эттиради.

У. ИСАХЎЖАЕВА,
«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси 10-цехнинг пайвандчиси.

ВКП (б) XIV СЪЕЗДИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

СОЦИАЛИСТИК ИНДУСТРЛАШТИРИШ ПРОГРАММАСИ

КПСС съездлари совет жамиятининг олға қараб ривожланишини белгилайдиган тарихий босқичлар бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. В. И. Ленин «партия ўз съездларида ўзининг марксча-ленинча тадқиқот усулларини қўллаган ҳолда ижтимоий тараққиёт даврларига якун ясаши лозим» деган эди. 1925 йил декабрь ойида бўлиб ўтган Бутуниттифоқ Коммунистик (большевиклар) партиясининг XIV съезди ҳам Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейинги даврга якун ясаб, партиянинг СССРда социализм қуриш, қолоқ аграр мамлакатни қудратли индустриал давлатга айлантиришдан иборат бош йўлини белгилаб берди.

Съездда Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин сиёсий тузум жиҳатидан энг илғор давлатга айланган Совет Иттифоқи саноат, транспорт, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш бўйича кўпгина капиталистик мамлакатлардан орқада қолаётганлиги кўрсатиб берилиб, бунинг сабаблари чуқур таҳлил этилди. 1925 йилда СССРда атиги 3 миллион киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилинган, 2,1 миллион тонна пўлат эритилган, 7,2 миллион тонна нефть, 17,6 миллион тонна кўмир қазиб олинган эди. Бу халқ хўжалигини ривожлантиришга салбий таъсир кўрсатар, саноат моллари танқислигини туғдирар, қишлоқни етарли миқдорда техника билан таъминлаш имкониятини бермасди.

Ҳаёт қисқа вақт ичида иқтисодий қолоқликни тугатиш, саноат ва қишлоқ хўжалик тараққиёти бўйича илғор капиталистик давлатларга етиб олиш, мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш учун зарур шароитлар яратишни талаб қиларди.

Партия социалистик индустрлаштириш сиёсатини амалга оширишга киришар экан, В. И. Лениннинг «Ё ўлмоқ, ёки илғор мамлакатларга етиб олмоқ ва иқтисодий жиҳатдан ҳам улардан ўзиб кетмоқ керак... Ўлмоқ ёки ҳамма соҳада илгари қараб интилмоқ керак» деган кўрсатмасига амал қилди.

Бунда реал имкониятлар ҳисобга олинган эди. XIV съезд «Социалистик саноатимизни юксак техник даража асосида, лекин бозор ҳажмини ва давлатнинг молиявий имкониятларига қатъий мос ҳолда ривожлантириш»га чақирди.

Социалистик индустрлашни амалга ошириш пролетариат диктатурасининг социал-сиёсий базасини мустаҳкамлаб, уни анча кенгайтирар, ишчилар синфининг миқдор ва сифат ўзгаришларига олиб келар, унинг жамият ҳаётидаги раҳбарлик ролини орттирар эди.

Йирик машина саноати ва электрлаштириш асосида халқ хўжалигини реконструкция қилиш техника тараққиётини, ижтимоий меҳнат унумдорлиги ва пировард натижада меҳнаткашлар моддий ва маънавий даражасининг ўсишини таъминларди.

ВКП(б) XIV съезди социалистик индустрлаш учун барча имкониятлар: иқтисодий асос, социалистик тузум, пролетариат давлати, ишчилар билан деҳқонлар иттифоқи, Коммунистик партия раҳбарлиги мавжудлигини кўрсатиб, «пролетариатнинг янги иқтисодий сиёсат базасидаги иқтисодий хужуми ва СССР экономикасининг социализм томон илгарилаб бориши аниқ» деган хулосани чиқарди ва партия олдига халқ хўжалигининг ҳамма участкаларида социалистик қурилишни давом эттириш вазифасини қўйди.

Партия Марказий Комитетининг социалистик индустрлаш ва СССРда социализм қуришга қаратилган ленинча сиёсати съездда Зиновьев раҳбарлигидаги «янги оппозиция» тарафдорлари томонидан қаршиликка учради. Съезд рухсати билан Зиновьев томонидан қилинган қўшимча сиёсий докладда оппозицион платформа назарий планда беришга ҳаракат қилинди. Оппозициячилар пролетариат диктатураси иқтисодий базасининг характери, социалистик экономика ривожидаги Совет давлатининг роли, янги жамият қуришда мустаҳкам ишчи-деҳқон иттифоқи зарурлиги тўғрисидаги ленинча хулосаларни ревизия қилишга уриниб, совет давлат саноати тўла маънодаги социалистик хўжалик эмас, экономика ривожи социалистик йўлдан эмас, давлат — капиталистик йўлидан ривожланмоқда, янги иқтисодий сиёсат эса бутунлай социализмдан орқага чекиниш, ундан воз кечиш, пролетариат диктатураси экономикадаги таянчдан ажралиб, ўз синфий характерини «йўқотмоқда» ва ниҳоят мамлакат иқтисодий ва техник қолоқлигини бартараф этиш, социализмни амалга ошириш мумкин эмас, деб даъво қилдилар. Хуллас, зиновьевчилар троцкийчилар каби партияни ленинча йўлдан чалғитишга, СССРда социализм тақдири учун тарихий зарур қарорлар қабул қилишга ҳалақит беришга ҳаракат қилдилар.

XIV съезд «янги оппозиция» троцкийни меньшевистик платформасини қатъий рад этди. Таслимчиларнинг партия бирлиги, Марказий Комитет обрўсига путур етказишга қаратилган антиленинча қарашларининг бутунлай асоссизлиги Г. И. Петровский, А. И. Икромов, А. И. Микоян, Е. М. Ярославский, Н. А. Кубяк, Н. П. Комаров, Г. К. Оржоникидзе, М. И. Калинин, С. М. Киров, Я. Э. Рудзутак, А. А. Жданов нутқларида, И. В. Сталин ва В. В. Куйбишевнинг сўнгги нутқларида очиб ташланди. Жумладан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Акмал Икромов зиновьевчиларнинг қишлоқдаги синфий кучлар жойлашишини нотўғри талқин қилишларини кўрсатиб, совет қишлоғи капиталистик йўлдан бормоқда деб чиқишларига қарши Ўзбекистонда деҳқон оммасини кооперацияга уюштиришдаги ютуқлар ҳақида гапирди, камбағал ва ўртаҳол хўжаликларни кооперацияга уюштириш, уларни бирлаштириш билан уларга экономикамиз социалистик элементлари орқали таъсир кўрсатамиз, уларни социалистик йўлга солиб юборамиз». деди.

Съезд XIV партия конференциясининг деҳқонлар масаласи бўйича қарорини тўла маъқуллаб, камбағал деҳқонга суяниб ўртаҳол деҳқон билан мустаҳкам иттифоқ тузиш сиёсатини белгилади ҳамда партия Марказий Комитетининг социал сиёсатдаги фаолиятини, совет демократиясининг янада ривожланганлигини ва чуқурлашганлигини таъкидлади. «Янги оппозиция» тўла инқирозга учради.

ВКП(б) XIV съезди партиянинг совет жамияти ҳаётидаги ролига алоҳида аҳамият берди. ВКП(б) Марказий Комитети ва Марказий Контрол Комитети ҳисобот докладларида, делегатлар нутқлари ва съезд резолюцияларида партия сафларини мустаҳкамлаш учун қилинган ишларга тўхталинди, партия раҳбарлиги ленинча принципларига, унинг монолит бирлигига путур етказишга ҳаракат қилган каменевчи — зиновьевчи «янги оппозициячи»ларга қақшатқич зарба берилди.

Съезд партия Уставига ўзгартишлар киритиш масаласини кўриб чиқди. Бу ўзгартишларга мувофиқ ёшлар 20 ёшгача партияга комсомол орқали кирадиган, кафолат берувчиларга ўз кандидатлари учун масъулият юкланадиган бўлди. ВКП(б) аъзолигига кандидатлар мажлисларда маслаҳат овози билан қатнашадиган бўлдилар. Уставга биринчи марта «Қизил Армиядаги партия ташкилотлари ҳақида» бўлим киритилди.

ВКП(б) XIV съезди XIII партия съезди таклифига биноан СССР ташкил топганлиги муносабати билан ва партия Совет Иттифоқидаги раҳбар партия бўлиб қолганлиги учун Россия Коммунистик (большевиклар) партиясини Бутуниттифоқ Коммунистик (большевиклар) партияси деб аташга қарор қилди.

Партия ҳозир мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни янада жадаллаштириш вазифасини олға сурмоқда. Бунга биринчи беш йилликлар даврида индустрлаштириш асосида замин яратилган эди. КПСС-нинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида ҳам «Мамлакатни **индустрлаштириш** Совет Иттифоқини қудратли саноат давлатига айлантирди» деб таъкидланади.

Совет халқи эришилган ютуқларга таянган ҳолда иқтисодий ривожланишнинг барча соҳаларида олға томон дадил ҳаракат қилишни давом эттирмоқда. Ҳозир мамлакатда яхлит халқ хўжалик комплекси таркиб топган. Жамиятимизда ишлаб чиқарувчи кучларни жўшқин ва планли равишда ривожлантириш учун ғоят кенг уфқлар очилган. Эндиликда Ватанимизда коммунистик жамият моддий-техника базасини яратиш учун кураш кетмоқда.

Т. ФАЙЗИЕВ,
тарих фанлари кандидати.

ИҚТИСОДИЙ БИЛИМЛАР ЎРГАНИЛМОҚДА

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Маданият» колхозида меҳнаткашларнинг иқтисодий билимларини оширишга катта эътибор беришяпти. Бунда колхозчилар ўртасида ташкил этилган иқтисодий ўқув муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Суратда: пропагандист Малика Сайдаҳмедова иқтисодий таълим мактабида навбатдаги машғулотни ўтказяпти.

А. Абалян фотоси.

МЕҲНАТ, МАСЪУЛИЯТ, ОНГЛИЛИК

Коммунистик партия ҳозирги шароитда совет жамиятининг ҳар тарафлама тараққий этишини мамлакатни социал ва иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш орқали таъминлаш мумкин ва лозим, деб ҳисобламоқда. Бу ҳамма соҳаларда сифат жиҳатдан ўзгартишлар қилишни тақозо этади. Жумладан, фан-техника революцияси ютуқлари асосида экономиканинг моддий-техника базасини тубдан янгилаш, ижтимоий муносабатларни, айниқса, иқтисодий муносабатларни такомиллаштириш, меҳнатнинг мазмуни ва характерини ўзгартириш зарур.

Бу инсон омилига боғлиқдир. «Партия белгиланган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишни **инсон омили ролининг оширилиши билан** боғлайди,— дейилади КПСС-нинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида.— Социалистик жамият ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида омманинг ижодий фаолиятини ривожлантиришнинг янги-янги йўлларини топмасдан туриб самарали тарзда иш юрита олмайди. Тарихий мақсадлар кўлами қанчалик кенг бўлса, миллионларнинг уларга эришишида хўжайинларча манфаатдорлик, масъулият билан, онглилик билан фаол иштирок этиши шунчалик муҳимдир».

Халқ хўжалигини интенсив ривожлантириш вазифаси партия иқтисодий стратегиясининг асосий йўналиши қилиб қўйилган ҳозирги пайтда хўжалик юритишга эскича муносабатда бўлишга кескин барҳам берилиши зарур. Бунда гап биринчи навбатда планларнинг, шартнома мажбуриятларининг бажарилмаслиги, сифатсиз маҳсулот чиқариш, моддий ресурслар ва ишлаб чиқариш қувватларидан оқилона фойдалана олмаслик, технология, ишлаб чиқариш ва ижрочилик интизомининг бузилиши ҳақида кетмоқда. Экономикамиз кўламлари жуда кенгайиб кетган ҳозирги шароитда бу қандай оқибатларга олиб келишини битта мисолда кўрсатиш мумкин. 1984 йилнинг ўзида Тошкент шаҳри саноатида прогуллар сабабли 83 минг ишчи-куни, қурилишда эса 44,7 минг ишчи куни йўқотилди. Ана шу вақт мобайнида неча миллионлаб сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, қанча-қанча қурилишларни амалга ошириш мумкинлигини тасаввур этиш қийин эмас.

Айни пайтда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, коллектив аъзолари ўртасида талабчанликни кучайтириш нақадар салмоқли натижалар беришига бошқа бир мисол келтириш мумкин. «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаб чиқаришнинг пировард натижалари учун коллектив масъулиятини кучайтириш бўйича белгиланган тадбирлар изчил амалга оширилиши натижасида шу беш йилликда кадрлар қўнимсизлиги 25 процентга, прогуллар сони эса учдан бир мартага камайди. Бу қўшимча моддий ва ишчи ресурсларини жалб этмасдан туриб ишлаб чиқариш самарадорлигини сезиларли даражада ошириш имконини берди.

ИНСОН ОМИЛИНИНГ РОЛИ

Инсон омили деганда биз ходимларнинг топширилган иш учун масъулият билан, онгли равишда ёндашишларини, ташаббускорлик кўрсатишларини назарда тутамиз. Ходимлардаги ана шу хислатлар меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг коллектив формаларида ёрқин намоён бўлмоқда. Шунинг учун ҳам бригада пудрати усулида ишлайдиган коллективларда меҳнат унумдорлиги кескин ортади, маҳсулот таннархи, материал ва хом ашёлар сарфи камаяди.

Ҳозирги кенг кўламли вазифаларни ҳал қилиш учун ҳар бир ходим кенг кўламли фикр юрита олиши керак. Буни равшанроқ тасаввур этиш учун қуйидаги мисолга эътибор қилиш мумкин. Ҳозир мамлакатнинг асосий фондлари 2 триллион сўмликдан кўпроқни ташкил этади. Улар 1970 йилга нисбатан 2,3 баробарга кўпайди. Янги асосий фондларни ишга тушириш учун ҳар йили мамлакат бўйича юз миллиардлаб сўмлик капитал маблағ сарфланмоқда. Ҳолбуки, асосий фондлардан фойдаланиш самарадорлигини атиги бир процентга ошириш халқ хўжалигига ўн миллиард сўмликдан кўпроқ капитал маблағларни тежаш имконини берган бўларди.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлашнинг аҳамияти ҳам тобора ортиб боряпти. Мамлакат миқёсида сменада иш вақтининг бир минутини йўқотиш 250 минг ишчининг бир кунлик меҳнати барбод қилиниши билан баробар. Аксинча тежалган ва тўла унум билан фойдаланилган ҳар бир иш минути мамлакат миқёсида йилига 1,2 миллион сўмлик қўшимча саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни таъминлайди.

Социалистик қурилишнинг барча босқичларида хўжалик ва идеология ишлари узвий боғлиқ олиб борилган. Идеологик иш олға сари боришимизнинг, барча хўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал этишнинг асосидир. Ўз навбатида хўжалик ишининг самарадорлиги партиянинг иқтисодий ва социал сиёсатини ҳаётга татбиқ этишнинг қудратли омили ҳисобланади. **Шунинг** учун ҳам янги таҳрирдаги Программа лойиҳасида **«Партия бундан буён ҳам ҳалол, серунум меҳнатнинг қадр-қимматини ҳар томонлама ошириш тўғрисида, ишда ташаббускорлик ва ижодкорликни ривожлантириш, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатини мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилаверади»** деб таъкидланади.

Идеологик иш кишиларда фақат эътиқодни шакллантириш билан чегараланиб қолиши мумкин эмас. Фаолиятнинг барча бошқа соҳаларидаги каби бу ишда ҳам энг муҳими пировард натижага эришишдир. Назария ва практиканинг, билимлар, эътиқод ва амалий фаолиятни қўшиб олиб бориш ижодий актив шахсни шакллантиришнинг моҳиятини, идеологик жараённинг мазмунини ташкил этади.

Шунинг учун ҳам ишлаб чиқариш, меҳнат ва ижро интизомини мустаҳкамлаш барча ходимларнинг ўйлари ва фикрларида ўзгартиш ясаш учун ҳамма чораларни кўриш демакдир. Бунда уларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш энг муҳим вазифалардан бири ҳисобланади.

Ҳамма жойда инсон омили ролини ошириш ҳозир олдимизда турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишда катта аҳамиятга эга. Шунинг учун барча меҳнаткашларда масъулият ва онглилик, ташаббускорликни кучайтириб бориш лозим.

З. САЛОҲИДДИНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Экономика институтининг илмий ходими.

ЧОРВАДОРЛАР МУСОБАҚАСИНИ КЕНГ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК

1985—1986 ЙИЛ ҚИШ ДАВРИДА ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТКАЗИШ, ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ХАРИД ҚИЛИШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН ОБЛАСТЬ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ

ШАРТЛАРИ

ОБЛАСТЬ партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети колхозчилар, совхоз ишчилари, давлат хўжаликлари, агросаноат комплекси корхона ва ташкилотлари, қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг 1985—1986 йил қиш даврида чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтиришга қаратилган меҳнат ва сиёсий активликларини ошириш мақсадида область социалистик мусобақасининг қуйидаги шартларини эълон қиладилар:

РАЙОНЛАР, КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, БОШҚА ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИ, КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАРИ ЎРТАСИДА

Чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказган, план ва социалистик мажбуриятлар бажарилишини таъминлаган, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни энг кўп ошириш, маҳсулотлар сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштиришга, моллар маҳсулдорлигини кўпайтириш ва бош сонини сақлаб қолишга эришган, ферма ҳамда озуқа цехларига техник хизмат кўрсатиш юзасидан шартнома мажбуриятларини бажарган районлар, колхозлар, совхозлар, паррандачилик фабрикалари, чорвачилик комплекслари, корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликлари, чорвачиликка техник хизмат кўрсатиш бўйича корхоналар социалистик мусобақа ғолиблари, деб топиладилар.

Мусобақага 1985 йилнинг тўртинчи квартали ва 1986 йилнинг биринчи ярми натижаларига қараб, шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, РАПО, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетлари, район комсомол комитетларининг тақдимномалари бўйича якун чиқарилади. Мусобақа якунлари юзасидан материаллар область комиссиясига 1986 йилнинг 10 июлигача тақдим этилади.

Область социалистик мусобақасида ғолиб чиққан район, колхоз, совхоз, давлат хўжалиги, корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликлари, чорвачиликка техник хизмат кўрсатиш бўйича корхона область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари совети ва область комсомол комитетининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирланадилар. Уларга шунингдек, пул мукофотлари ҳамда илғор чорвадорларга сотиш учун харидоргир биттадан енгил автомашина ажратилади.

ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИ, КОМПЛЕКСЛАРИ, ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАЛАРИ, БЎРДОҚИЧИЛИК ХЎЖАЛИКЛАРИ, КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИКЛАРИ ХОДИМЛАРИ ЎРТАСИДА

1985—1986 йил қиш даврида планлар ва социалистик мажбуриятларни бажаришда меҳнат шуҳрати намуналарини кўрсатган, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, қорамол ва парранда маҳсулдорлигини ошириш, маҳсулот бирлигига ем-хашак сарфини камайтиришда энг юқори натижаларга эришган чорвачилик ходимлари мусобақа ғолиблари, деб топиладилар.

Мусобақага 1985 йил тўртинчи квартали ва 1986 йилнинг биринчи ярми якунларига қараб РАПО, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетлари, район комсомол комитетлари тақдимномаси асосида якун ясалади. Бу материаллар область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети томонидан кўриб чиқилади.

Мусобақа ғолибларини рағбатлантириш учун Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти лауреати унвони таъсис этилади, Совет Иттифоқи ва чет элларга саёҳат қилиш учун имтиёзли туристик йўлланмалар ажратилади.

Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхоз-саноат комплекси қуввати лойиҳада белгиланганидан 1,5 баробар ортди. Ҳозир бўрдоқичиликка ихтисослашган бу комплексда область хўжаликларидан келтирган 15 минг бош бузоқ боқилмоқда. Қорамоллар илғор технология асосида парваришланиб, рационда белгиланган тўйимли озуқалар билан боқилаётганлиги туфайли бўрдоқилар бир кеча-кундузда планда белгиланган 600 грамм ўрнига 645 граммдан семираяпти. Совхоз чорвадорлари қишлов даврида бу кўрсаткичларни пасайтирмаслик учун астойдил курашмоқдалар. Суратда: совхоз-саноат комплекси секцияларининг бирида.

Р. Нуриддинов фотоси.
(ЎзТАГ).

ИМКОНИЯТЛАР ИШГА СОЛИНМОҚДА

«ҚИЗИЛТУ» колхозида чорвачилик етакчи тармоқлардан бири ҳисобланади. Хўжаликда кейинги йилларда бу борада қўлга киритилаётган муваффақиятлар салмоқли бўлаяпти. Айниқса, қорамоллар бош сонини ҳамда уларнинг маҳсулдорлигини оширишда муайян ишлар қилинмоқда. Айни пайтда колхоз сут-товар фермасида 871 бош қорамол бўлиб, шундан 302 бошини сигирлар ташкил этади. Ҳозир соғилаётгани эса 260 бош. Улардан кунига 1440—1480 килограммдан маҳсулот олинаяпти. Бу йил жами етиштирилган сут эса 563 тоннадан ошди.

Ферманинг 15 нафар соғувчиси икки звенога бўлинган. 1-звенога тажрибали соғувчи Тинде Тулегенова бошчилик қилаётган бўлса, иккинчисига Қизларгул Оспанова етакчилик қилмоқда. Ҳар иккала звенонинг иш натижалари кунига эълон қилиб борилади. Шу боисдан ҳам кўпгина соғувчилар йиллик планларини муддатидан 1,5 ой илгари ортиғи билан ўринлаштиришга эришдилар. Жумладан, звено бошлиғи Меҳнат Қизил Байроқ ва Халқлар дўстлиги орденларининг нишондори Т. Тулегенова ўз қарамоғидаги жами сигирлардан йиллик планда кўзда тутилган 41600 килограмм ўрнига 43300 килограмм сут соғиб олишга эришди.

Унинг шогирди Гулзийнат Жумабоева ҳам йиллик планни муддатидан илгари ўринлади. 39000 килограмм ўрнига 39800 килограмм сут соғиб олди. Шунингдек, соғувчилардан Қизларгул Оспанова, Мейре Жаниқулова, Зуҳра Тоғаевалар ҳам мажбурият ҳисобига меҳнат қилишяпти. Бир сўз билан айтганда колхоз чорвадорлари қишловни муваффақиятли ўтказиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

А. ИБРОҲИМОВ,
Бўстонлиқ райони.

САЙЛОВЧИЛАР НАКАЗЛАРИ АСОСИДА

Пойтахтдаги Киров район ижроия комитети сайловчиларнинг наказларини бажариш, меҳнаткашлар таклиф ва истакларини амалга оширишга эътибор бермоқда. Яқинда район ижроия комитети раҳбарлари билан бў :ган учрашувда Ул⁻ғ Ватан уруши қатнашчиси, врач И. Усмонов Уста Ширин маҳалласи аҳолиси номидан бу ерда газета-журнал сотадиган киоска очиб беришни илтимос қилган эди. Ҳозирги кунда наказ бажарилди: Уста Ширин кўчасининг Янги ариқ бекатига киоска ўрнатилди. Бу ерда ҳар ку и 200—300 нусха газета ва журналлар, мактаб ўқувчилари учун дафтар-қаламлар сотилмоқда.

Маҳалла аҳли бу ерда сартарошхона, пойабзалларни ремонт қилувчи устахона очиб бери. ишини ҳам илтимос қилмоқда. Район ижроия комитети бу таклифни ҳам амалга оширади деган умиддамиз.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

СОҒУВЧИ БАХТИ

ТАМАРА эндигина 15 ёшга қадам қўйган кезлар эди. Бир куни эрталаб онаси фермадан одатдагидан анча кеч қайтди.

— Бугун шеригим ишга келмай қолди,— деди у остонада ўзига синчковлик билан назар солиб турган қизига қараб.— Унинг сигирларини ҳам соғишимга тўғри келди.

У шундай деди-ю, кийимини алмаштириш учун ичкари хонага кириб кетди. Бир оздан сўнг эса уй кийимларини кийиб чиқди-да, Тамарани чақирди.

—Сен, қизим, дастурхон тузаб тур, ҳали замон опаларинг ҳам ишдан келиб қолишади. Мен унгача бирров шеригимнинг олдига ўтиб келай-чи, тинчликмикан? Кейин бирга нонушта қиламиз.

Эртаси куни онаси Тамарани «ҳеч бўлмаса ёрдамлашиб турарсан», деб ўзи билан бирга фермага олиб кетди. Бу ҳол кейинчалик ҳам кўп такрорланди. Тамара онаси Роҳат хола ва опалари Ўринжон, Бўрижонларга кўп марта соғин ишларида ёрдам берди.

Аммо унинг ўз орзуси, ўз ниятлари бор эди. Шу боисдан ҳам Ильич номли 14-мактабни битиргач, медицина институтига ҳужжат топширди. Бироқ омади юришмади, биринчи имтиҳондан кейиноқ қишлоққа қайтди.

— Майли, хафа бўлма,— дейишди опалари унга.— Бу йил бўлмаса, кейинги йил кирарсан. Ҳозирча бекор юрма, бирор иш топ. Хоҳласанг, фермага бориб, бизга қарашиб тура қол.

Ўшанда ўз таъбири билан айтганда Тамара «вақтинча» ишга кирди. Аммо бугунга келиб унинг «вақтинча» ишга кирганига ҳам 15 йилдан ошди. Дастлабки йили унга 26 бош сигирни ажратиб беришди. Ярим йилда ҳар бош сигирдан 2100 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олиб, ферма ёшлари ўртасида ғолиб чиқди. Шу далда бўлдими, ҳарҳолда кейинчалик жиддий ишга киришиб кетди.

Гоҳ-гоҳида ёшликдаги орзуларини эслаб хаёлга толади. Аммо барибир тақдиридан нолимайди. Бундоқ ўйлаб қараса, нолишга ҳам ҳаққи йўқ. Соғувчилик қилиб кам бўлмади. Элга танилди, ҳамқишлоқлари ҳурмат-эътиборини қозонди. Аввал Меҳнат шуҳрати ордени билан, кейинроқ эса Ҳурмат Белгиси ордени билан тақдирланди. Бир неча йилдан буён эса ферма цех партия ташкилотининг секретари, район Советининг депутати, район партия комитетининг аъзоси сифатида ҳам жамоат ишларида фаол қатнашиб келмоқда.

—Албатта, бу обў-эътиборга, халқ ишончига аввало меҳнатим туфайли эришдим,— дейди Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз сут соғувчиси Тамара Деҳқонова мамнуният билан.

Ҳақ гап. Муваффақият, ҳамкасблар орасидаги иззат-ҳурмат кишига бахт келтиради. Тамара оилада ҳам бахтиёр фаровон турмуш кечирмоқда. Ўзгалардан камчилиги йўқ. У бу йил областимизнинг бир группа илғор чорвадорлари қатори ташаббус билан чиқди.

Айни кунларда у ўз ваъдасига яраша иш юритмоқда. Қарамоғидаги 21 бош соғин сигирни қатъий рацион асосида парваришламоқда.

А. АКБАРОВ,
А. РИХСИБОЕВ.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

МЕТАЛЛУРГЛАР КОМПЛЕКСГА НЕГА КЕЛМАЙ ҚЎЙДИ?

ЎЗБЕКИСТОН ҚИЙИН ЭРИЙДИГАН ВА ИССИҚҚА ЧИДАМЛИ МЕТАЛЛАР КОМБИНАТИ ЎЗ МАДАНИЯТ-СПОРТ КОМПЛЕКСИДАГИ АҲВОЛ БИЛАН ҚИЗИҚМАЁТИР

Эътироф этиш керакки, комплекс Чирчиқ шаҳри саноат корхоналари ишчи-хизматчиларининг, мактаб ўқувчилари ва ҳатто боғча болаларининг севимли физкультура ва спорт масканидир. Бу ерда шаҳар меҳнаткашлари бўш вақтларини мароқли ўтказишлари, саломатликларини мустаҳкамлашлари, қатор спорт турлари билан шуғулланишлари учун шарт-шароитлар яратилган.

Комплексда шанба ва якшанба кунлари оммавий-маданий спорт байрамлари, турли мусобақалар, «Қувноқ стартлар», саломатлик кунлари деб номланган спорт баҳслари ўтказиш йўлга қўйилган. Лекин бу тадбирларга кейинги пайтда одамлар кам жалб қилинмоқда.

Комплексда физкультура ва спорт билан шуғулланиш учун яратилган шароитларга, тренер ҳамда мураббийларнинг иш услубларига эътироз билдиришга ўрин йўқ. Лекин секцияларда шуғулланаётганларнинг аксарият кўпчилиги комплекснинг ҳақиқий хўжайинлари — Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатининг меҳнаткашлари эмас, балки четдан келганлар эканлиги кишини таажжубга солади. Ваҳоланки металлурглар 18 спорт секциясининг ҳаммасида имтиёзли равишда бепул шуғулланиш ҳуқуқига эгалар. Ҳозир эса уларда четдан келганлар пул тўлаб шуғулланмоқдалар. Очиғини айтганда бунда аввало корхона раҳбарлари айбдорлар. Ишчилар ўртасида физкультура ва спортни тарғиб қилиш ва уларни спорт секцияларига жалб этиш яхши йўлга қўйилмаган. Умуман, спорт комплекси билан комбинат ўртасида яхши ҳамкорлик йўқ. Тўғри, айрим цехларнинг ишчи-хизматчилари уюшган ҳолда бу ерга келиб туришади. Хусусан, Г. Кононенко етакчилигидаги 5-цех ҳақида шундай дейиш мумкин. Лекин бошқаларчи? 13-цех, ремонт-қурилиш цехи ва бошқа қатор коллективларнинг аъзолари эса бармоқ билан санарли. Ваҳоланки, бу цехларда юзлаб металлурглар меҳнат қилишади.

— «Сплав»да металлурглар сафини кенгайтириш учун кўп уриниб кўрдик, — дейди биз билан суҳбатда клуб директори М. Тожибоев. — Ҳатто комбинат поликлиникасида комплексимиз врачлари навбатчилик қилиб муайян касалликка чалинган металлургларни рўйхатга олиб, уларга саломатлик группаларида қатнашишни тавсия эта бошладилар. Лекин бу ҳам кўнгилдагидек натижа бермади. Бу ерда шуғулланаётган 2 минг физкультура ва спортчи орасида цех бошлиқлари ва бригада етакчилари йўқ ҳисоб. Шундай бўлгач, ишчилар ҳам спорт комплексига оммавий равишда ошиқмайдилар.

Кейинги йилларда комплекснинг айрим участкалари ремонт талаб бўлиб қолди. Лекин ремонт ишлари ҳақида комбинат маъмуриятининг ўйлагиси ҳам келмаяпти. 1985 йилги коллектив шартномага асосан бу ерда бир неча минг сўмлик ремонт ишлари амалга оширилиши керак эди. Гарчанд йил тугаётган бўлса-да, бу ишлар ҳали бошлангани йўқ. Бундан қарийб беш йил илгари учинчи сув ҳавзаси қурилиши бошлаб қўйилган эди. Афсуски, бу қурилиш ҳам ташлаб қўйилган.

А. ҲАКИМОВ.

ФУТБОЛ МУХЛИСЛАРИ РАНЖИДИ

КУБОКСИЗ... КУБОК ЎЙИНЛАРИ

Бирлашмамизда физкультура ва спорт ихлосмандлари талайгина. Айниқса, футбол ишқибозлари кўпчиликни ташкил этади. Деярли ҳар бир цех футбол командасига эга. Эрта баҳордан кеч кузгача футбол майдонлари мусобақалардан бўшамайди. Аввало цех биринчилиги учун участка ва бригада командалари, сўнгра бирлашма чемпиони унвони учун цех терма командалари ўйнайдилар. Кузда эса мусобақаларнинг якунловчи босқичи ўтказилади: цех командалари футбол бўйича кубок турнирида иштирок этадилар.

Бу йилги турнирда 32 команда ўзаро куч синашди. Бу ўйинда бизнинг цех футболчилари муваффақиятли иштирок этиб, кубок мусобақаларининг ғолиби бўлди. Бунинг боиси — цехимиз командаси жуда аҳил. Турли касбдаги ва ёшдаги ишчилар тўпланишган. Йиғувчи слесарлар Н. Юрченко, М. Сидоров, В. Башкатов, электрик В. Савельев, созловчи Р. Эшматов ва бошқалар шулар жумласидандир.

Лекин улар мусобақа якунидан қониқиш ҳосил қилмадилар. Сабаби — мусобақалар ўз ҳолича ўтди. Қурувчилар турар-жой массивининг стадионида бўлган учрашувларни томоша қилиш учун бармоқ билан санарли ишқибозлар келарди. «Старт» спорт клуби раҳбарлари бу матчларга ҳатто ўз вакилларини йўллашни ҳам лозим топмадилар.

Кубок ўйинлари тугагач эса ғолибларга соврин топширилмади, аниқроғи шошилинчда қўшни спорт магазинидан харид қилинган жўнгина кубок берилди. Мусобақа бош судьяси А. Иванов «Ҳақиқий кубок ҳозирча тайёр эмас, биз уни сизларга Улуғ Октябрь байрами арафасида тантанали суратда топширамиз» деб ваъда қилди.

Октябрь байрами ҳам етиб келди. Шу муносабат билан ўтказилган тантанали мажлисда ишчи ва хизматчиларнинг меҳнатдаги муваффақиятлари юзасидан кўплаб илиқ гаплар айтилди. Афсуски, цехимиз футболчиларининг ғалабаси ҳақида ломмим дейилмади, ваъда қилинган соврин ҳам берилмади.

Мана йил ҳам якунланяпти. Лекин биз астойдил интилиб, спортда эришган ютуғимиз қадрланмаганлигидан афсусланиб юрибмиз.

И. РАСУЛОВ,
В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси.

ОЧКОЛАР, ЎРИНЛАР

ҚИБРАЙДА чим хоккей бўйича янги қоидалар асосида ўтказилган Ўзбекистоннинг кубок мусобақалари ниҳоясига етди. Финал группага кирган тўрт кучли команда орасида «Ёш куч» хоккейчилари ҳам бор эдилар. Бу команда асосан Тошкент областининг Янгибозор ва Олмалиқ шаҳарлари спортчиларидан тузилган. Улар турнирда тўртинчи ўринни эгалладилар.

РЕСПУБЛИКА шахмат-шашка клубида мастерлик нормасини бажариш бўйича анъанавий Тошкент турнири давом этмоқда. Мусобақаларда Москва шаҳри, Москва области, Ленинград ва бошқа шаҳарларнинг кучли шахматчилари иштирок этаётир. Тўрт турдан сўнг тошкентлик В. Логинов, М. Рудерфер ҳамда севастополлик халқаро классдаги спорт мастери В. Маланюклар 2,5 очко билан олдинда бормоқдалар.

НАМАНГАНДА ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида «Буревестник» (Тошкент) шашкачиси Александр Кац ғолиб деб топилди. Яна бир тошкентлик спорт мастери Ш. Ёқубов чемпиондан ярим очко орқада қолиб, иккинчи ўринни эгаллади.

ОЛМАЛИҚ шаҳрида қўл тўпи бўйича ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида Тошкентнинг «Старт» гандболчилари биринчи ўринни эгалладилар. Олмалиқнинг «Меҳнат» командаси эса чемпионатнинг бронза совриндори бўлди.

АНГРЕН шаҳрида дзюдони севишади. Шунинг учун ҳам «Меҳнат» жамиятининг дзюдо зали доимо курашчилар билан гавжум бўлади. Суратда: навбатдаги машғулот пайти.

★ ★ ★

От спорти бўйича республика олий спорт маҳорати мактабининг чавандози СССР спорт мастери Надежда Долженко турли тоифадаги мусобақаларда муваффақиятли қатнашиб келмоқда. Суратда: Н. Долженко «Заряд» лақабли оти билан.

А. Зуфаров фотолари.

Халқаро ҳаёт

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ПАРИЖ. Франция президенти Франсуа Миттеран Франция ҳукумати Америка маъмурияти олға сурган космик қуроллар яратиш программасида қатнашиш ниятида эмаслигини яна тасдиқлади. Франциянинг «ТФ-1» телекомпанияси эшиттиришида сўзга чиқиб, президент, жумладан, АҚШ ана шу программани режалаштириб, амалда Франциянинг унда ёрдамчи пудратчи сифатида қатнашишини таклиф қилганлигини айтиб ўтди. Франсуа Миттеран сўнгра халқаро вазиятни кескинлаштиришгагина олиб борадиган бундай ҳарбий космик программага Францияни жалб этишга қарши эканлигини таъкидлади.

● БУХАРЕСТ. Румыния Социалистик Республикасига визит билан келган АҚШ давлат секретари Жорж Шульц Бухарестдан жўнаб кетди. Визит чоғида уни республика президенти Н. Чаушеску қабул қилди. Томонлар Румыния билан АҚШ ўртасидаги муносабатларнинг айрим жиҳатларини кўриб чиқдилар, халқаро ҳаётнинг баъзи масалалари юзасидан фикрлашиб олдилар. Ж. Шульц шу бугуноқ расмий визит билан Будапештга келди.

Давлат секретари ана шу сафар олдидан сўзлаган бир неча нутқида социалистик мамлакатларнинг ички ишларига аралашиш руҳидаги гапларни айтди.

Европада тинчлик ва хавфсизлик иши душманлари АҚШнинг раҳбар ходимлари бу мамлакатлар бирлигига путур етказишга, уларни ажратиб юборишга қанчалик уринмасинлар, бу уринишлар беҳуда эканини унутмасалар бўларди.

● МАПУТУ. Дурбан шаҳарчасида полиция ва армия бўлинмаларининг жазо чоралари натижасида тўрт нафар африкалик ўлдирилди ва кўп одамлар ярадор қилинди. Жанубий Африка Республикасидан олинган хабарларга қараганда, Претория маъмурлари эксплуатация ва апартеид системасига қарши чиқаётганларнинг янги намойишларини бостириш юзасидан кенг кўламли операцияни авж олдириб юбордилар. Кеча бирлашган демократик фронт даъвати билан уюштирилган оммавий намойишни тарқатиш учун минглаб қуролланган полициячилар ва солдатлар юборилди. ЖАРдаги демократик ва касаба союз ташкилотларнинг кўплаб вакиллари иштирок этган тинч намойиш қатнашчилари Жанубий Африка озодлик ҳаракатининг кўзга кўринган раҳбари Нельсон Мандела турмадан дарҳол озод этилишини талаб қилдилар. Ирқчи маъмурларнинг қаттиқ жазо чораларига қарамай, Нельсон Манделани озод қилиш учун юриш давом этмоқда.

(ТАСС, 16 декабрь).

ПРЕЗИДЕНТНИНГ МУРОЖААТИ

ДАККА, 16 декабрь. (ТАСС). Янги йилнинг биринчи январидан бошлаб, Бангладешда очиқ сиёсий фаолиятга рухсат берилади. Мамлакат президенти, бош ҳарбий маъмури Х. М. Эршод миллий байрам — мустақилликка эришилган кун муносабати билан халққа мурожаатида шундай деди.

Президент бу тадбирни конституция асосида бошқаришга ўтиш жараёнининг бир қисми, деб атади. Бангладешда 1982 йилнинг мартидан ҳарбий ҳолат жорий этилган эди.

ТИНЧЛИК ЮРИШИ

РИМ, 16 декабрь. (ТАСС). Апулия областида тинчликни ҳимоя қилиш учун, Италия территориясининг ҳарбийлаштирилишига қарши юриш ўтказилди. Юриш Гравина ва Альтамура шаҳарлари ўртасида Мурджиа зонасидан ўтиб унда демократик жамоатчилик вакиллари, урушга қарши ташкилотларнинг активлари, маҳаллий маъмурлар ва касаба союзларнинг раҳбарлари, ёшлар иштирок этишди.

Мурджиа райони, деб таъкидлайди «Унита» газетаси, аста-секин жуда катта ҳарбий базага айланмоқда. У ерда ҳозирнинг ўзидаёқ учта йирик полигон жойлаштирилган. Аҳоли пунктлари яқинида тез-тез ҳарбий машқлар уюштирилади.

ИРОҚ—ЭРОН ФРОНТИДА

БАҒДОД, 16 декабрь. (ТАСС). Ироқ авиацияси кеча Эроннинг Харк оролидаги «алоҳида нишонлар»ни, шунингдек Форс кўрфазида Эрон соҳилига яқин жойда «катта денгиз нишони»ни мўлжалга олиб зарба урди, деб хабар қилади Ироқнинг ҳарбий вакили. Кечаги кун мобайнида Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг қирувчи-бомбардимончи самолётлари жами 97 марта жанговар парвоз этиб, фронтнинг жанубий участкасида Эрон қўшинлари тўпланиб турган жойларга ҳужум қилди. Ўша ерда Ироқ вертолётлари ҳам актив ҳаракат қилди. Душманнинг қўшинларига ва техникасига талафот етказилди.

Ироқнинг ИНА агентлиги хабар қилишича, Эрон авиациясининг Ироқ территориясидаги нишонларни бомбардимон қилиш йўлидаги уринишини Ироқнинг осмон ҳужумидан мудофаа кучлари барбод этган. Эроннинг олисга отувчи артиллерияси Фао, Ал-Харите ва Мандали шаҳарларини ўққа тутди.

НИКОСИЯ, 16 декабрь. (ТАСС). Эрон ИРНА ахборот агентлигининг хабар қилишича, Эрон ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари кеча Халфая ва Ал-Кумайт манзилгоҳларидан шарқда (фронтнинг жанубий участкасида) Ироқ қўшинлари тўпланган жойни бомбардимон қилди. Шимолий Ироқдаги Ақра шаҳрининг ҳарбий гарнизонига ҳам осмондан зарба урилди. Натижада Ироқ томони «жиддий талафот» кўрди. Эрон-Ироқ фронтининг бутун чизиғи бўйлаб шиддатли отишмалар давом этди.

ЯПОН СОЦИАЛИСТЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ

ТОКИО, 16 декабрь. (ТАСС). Токиодаги «Кудан кайкан» залида мамлакатнинг етакчи оппозицион партияси — Япония социалистик партиясининг 50-съезди очилди. Ноябрь ойида ўзининг 40 йиллигини нишонлаган партиянинг 70 минг аъзосидан, шунингдек партияни қўллаб-қувватловчи касаба союзлари ва ташкилотлардан вакил бўлиб келган делегатлар 1986 йилги ҳаракат программасини ҳамда партиянинг келгуси ўн йилга мўлжалланган социал-иқтисодий сиёсати асосий йўналишларини муҳокама қиладилар, партиянинг раҳбар органларини сайлайдилар.

«Янги декларация» деб аталган ҳужжатнинг лойиҳаси ҳам съезд муҳокамасига тақдим этилган.

ЯСП Марказий Ижроия Комитетининг Раиси М. Исибаси делегатларни табриклаб сўзлаган нутқида социалистик партия сиёсий ҳокимиятга янада активроқ интилиши лозимлигини айтди. У Япония ҳукмрон доираларининг ҳарбий тайёргарликларни кучайтиришга, миллатчиликни тарғиб қилишга, ҳуқуқлар ва демократик эркинликларни камайтиришга қаратилган йўлига зарба бериш учун япон социалистларини, барча демократ кучларнинг сафларини жипслаштириш зарурлигини таъкидлади.

ЯСП Марказий Ижроия Комитетининг раиси социалистик партиянинг 50-съезди унинг келгуси йилда бўладиган парламент сайловида муваффақиятли қатнашиши учун ўзига хос «старт майдончаси» бўлиб хизмат қилади, деб умид билдирди.

ПОЙТАХТ ТЕАТРЛАРИДА

«КУРОРТ»— САҲНАДА

ҲАМЗА номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри коллективи театр мухлисларини яна бир янги асар билан хушнуд этди. Драматург Ўлмас Умарбековнинг «Курорт» пьесаси асосида режиссер, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Рустам Ҳамидов саҳналаштирган бу спектакль КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездига бағишланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми руҳида яратилган долзарб мавзудаги бу спектаклда кейинги вақтда ҳаётимизда, айниқса, колхозлар фаолиятида юз берган муҳим ўзгаришлар ўз аксини топган. Бир колхоз раисининг тақдири мисолида манманлик, порахўрлик, юлғичлик, давлат мулкини талон-тарож қилиш каби иллатлар қораланади. Ҳалоллик, тўғрилик, одиллик, жамият манфаатини ўз манфаатидан устун қўйиш, поклик каби инсоний фазилатлар улуғланади. Спектаклни томоша қилар экансиз, эгриликнинг умри қисқа эканлигига, ҳақиқат, албатта, қарор топишига ишонасиз.

Асардаги раис ролини СССР халқ артисти Наби Раҳимов ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Тўйчи Орипов ижро этмоқдалар. Етакчи ролларда театрнинг таниқли артистлари Зайнаб Садриева, Икрома Болтаева, Саидкамол Умаров, Бахтиёр Қосимов, Теша Мўминовлар чиқмоқдалар. Шунингдек, спектаклда театрнинг ёшлари ҳам турли ролларни ижро этмоқдалар.

Г. УМАРОВА.

Ишчи-қишлоқ мухбирлари университетига қабул

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги икки йиллик ишчи-қишлоқ мухбирлари университетига навбатдаги янги группага тингловчилар қабул қилина бошланди.

Машғулотлар икки ҳафтада бир марта, жума кунлари кеч соат 18 да бошланади.

Адресимиз: Ленинград кўчаси, 32. 7-қават, 747-хона. Шаҳар телефони —32-55-56, ички телефон — 55-56.

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 20 декабрда чиқади).

Редактор ўринбосари
Р. УМАРОВ.

ТВ

БУГУН

МТ I

9.00 «Время».
9.40 «20 декабрь». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия — «Саботаж».
10.45 Мультфильмлар: «Қуён Костька ва булочка». «Сен кимсан?», «Мақтанчоқ Шарик».
11.15 «Саёҳатчилар клуби».
12.15 ва 15.00 Янгиликлар.
15.20 Мамлакат телестудияларининг ҳужжатли фильмлари.
16.30 Грузин халқ қўшиқларидан концерт.
16.55 Совет тасвирий санъати. Е. А. Кибрик.
17.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.30 «Россия адиблари» (РСФСР ёзувчилари VI съезди материаллари асосида).
19.00 «Қувноқ нотачалар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Алкоголизмнинг зарари ҳақида ҳужжатли фильм.
19.50 «Қалбга яқин қўшиқлар».
20.25 «В. И. Ленин. Ҳаёти саҳифалари». Кўп серияли телефильм, премьераси. «Искра»дан...» туркумидан. 1900—1907 йиллар. 1-фильм. — «Озодлик шамоли».
21.30 «Время».
22.05 Икки марта Қизил Байроқли А. В. Александров номли Совет Армияси академик ашула ва рақс ансамблининг концерти.
23.40 «Дунё воқеалари».

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 Илмий-оммабоп фильм.
9.35, 10.35 Тарих. 10-синф. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши.
10.25, 13.40 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Астрономия. Юлдузлар.
11.35, 12.40 Умумий биология. 9-синф. Сунъий ва табиий танлаш.
12.05 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
13.10 Тарих. 7-синф. Иван Грозний даври.
14.10 Эстетик тарбия. В. С. Розовнинг ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари билан суҳбати. 1-кўрсатув.
14.10 «Биосфера ва инсон».
15.10 «Янги техника» буюмлари. Вакуумли включателлар». Илмий-оммабоп фильм.
15.20 И. С. Соколов — Микитов. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари.
16.00 ва 18.30 Янгиликлар.
18.45 «Ҳамдўстлик». Тележурнал.
19.15 «Ўйнанг, адмирал, ўйнанг». Телефильм.
19.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқ ижодиёти». Телекўрсатув.
21.30 «Время».
22.05 «20 декабрь». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. — «Террор».
23.10 Ҳужжатли фильмлар: «Ёшларга ишонч», «Тарбия мактаби».

УзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Тонгги тароналар».
8.00 Студент ёшлар учун. «Ижод ва изланиш».
8.20 «Мактаб ислоҳоти — ҳаётга!». «Олти ёшдаги болаларни ўқитиш».
8.30 «Ахборот».
18.00 Янгиликлар.
18.15 Болалар учун. «Алифбе байрами».
18.45 «Бадавлат Садко». «Кувноқлар». Мультфильмлар.
19.10 «Ёзувчи ва замон». КПССнинг программ ҳужжатларини муҳокама қиламиз.
19.30 «Ахборот». (рус.).
19.45 «Инсон ва қонун» программаси почтасидан.
20.15 «Заргарлар». Телефильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ёш ижрочилар концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди олдидан. ҚҚАССР ва республика областларининг телевизион фестивали. Экранда — Навоий области. Кўрсатув тугагач — Кўрсатувлар программаси.

УзТВ II

9.00—16.05 МТ II.
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Чизма геометрия. 2-машғулот.
19.10 «Сиз Бахни севасизми?» Ҳужжатли фильм.
19.30 «Ахборот». (рус.).
19.45 Биология. Ўзгарувчанлик.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Ёшлик» студиясининг почтаси.
21.30 МТ II.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОНЛАРИДА «ИЧКИЛИКБОЗЛИККА ҚАРШИ ЎТ ОЧАЙЛИК» мавзуида ХРОНИКАЛ-ҲУЖЖАТЛИ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР

ТЕМАТИК КЎРИГИНИ ЎТКАЗАДИ

ЯНГИЙЎЛ ШАҲРИДА
19—24 декабрда — Якдил фикр.
26—31 декабрда — Бесабрлик.
ЧИНОЗ ШАҲРИДА
19—24 декабрда — Тўй.
26—31 декабрда — Фожиа рўй бермас эди.
БЕКОБОД ШАҲРИДА
18—31 декабрда — Кўринмас диагноз. Чин дўстлар.
ЎРТА ЧИРЧИҚ ПОСЁЛКАСИДА
19—24 декабрда — Ҳаётга қайтиш.
ОРЖОНИКИДЗЕ ПОСЁЛКАСИДА
18—31 декабрда — Тасодифлар куни. Гуноҳни енгиллаштириб бўлмовчи ҳолатлар.
ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА
18—31 декабрда — Иккинчи ҳаёт берилмаган. Биринчи оғриқ.
ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА
18—31 декабрда — Хавфли чегарагача. Қоралайман.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМИДАГИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИ
1985 ЙИЛ 28 ДЕКАБРДАН 1986 ЙИЛ 10 ЯНВАРГАЧА
Истироҳат боғида ва шаҳарнинг турли ташкилотларига бориб

«АРЧА АТРОФИДА ҒАРОЙИБ САРГУЗАШТЛАР»

ЯНГИ ЙИЛ ШАҲАР АРЧА БАЙРАМИ ТОМОШАЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ.

Билетлар боғнинг кассаларида сотилмоқда.

Пул ўтказиш йўли билан билетлар сотиш учун ташкилотлардан буюртмалар қабул қилинмоқда.

Режиссёр-постановкачи— Бутуниттифоқ оммавий ўйинлар ва театрлаштирилган томошалар фестивалининг лауреати **В. Болотин.**

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 183-уй. Телефонлар: 45-35-60, 43-37-54.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР СОВЕТИ
«ЧИМЁН» ТУРИСТИК КОМПЛЕКСИ ВА «ЯНГИОБОД» ТУРИСТИК БАЗАСИДА

ДАМ ОЛИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

«ЧИМЁН» ТУРИСТИК КОМПЛЕКСИ Тошкент шаҳридан 80 километр шимоли-шарқдаги Чимён воҳасида, денгиз сатҳидан 1650 метр баландликдаги учта 9 қаватли корпусларда жойлашган.

Туристлар ҳамма қулайликларга эга бўлган 3 ўринли номерларда яшашади. Меҳмонхонада: кино зали, туристлар хонаси, кутубхона, совға-саломлар ва «Союзпечать» киоскаси, алоқа бўлими, сартарошхона, буфетлар мавжуд. Овқатланиш «Чимён» ресторанида ташкил этилган.

«ЯНГИОБОД» ТУРИСТИК БАЗАСИ Чотқол тизма тоғларининг жануби-шарқий ёнбағирларида, денгиз сатҳидан 1500 метр баландликда Янгиобод шаҳридан 3 километр шимолдаги Каттасой тоғ дарёси дарасида жойлашган.

Туристлар 3—4 ўринли номерларда яшашади.

5, 10, 15, 20 кун муддатли путёвкалар мавжуд.

Путёвкаларни қуйидаги адресдан харид қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 44-уй. Справкалар учун телефонлар: 33-67-03, 33-10-55, 32-34-40.

93-ИХТИСОСЛАШГАН ТРЕСТНИНГ ЎҚУВ ПУНКТИ
технологик ускуналарни монтаж қилувчи слесарь-монтажчиларни тайёрлайдиган 3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларга 8—10-синф ҳажмида маълумотли 18 дан 40 ёшгача бўлган кишилар қабул қилинадилар. Ўқишга кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАРГА ОЙИГА 76 СЎМ СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Курсларни тамомлаганлар 93-ихтисослашган трест ташкилотларига ишга юбориладилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт, ҳарбий билет, меҳнат дафтарчаси, яшаш жойидан ва саломатлиги ҳақида справка, 3 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда).

Машғулотлар—группаларнинг комплектлашувига қараб бошланади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Чимкент кўчаси 17-уй («Украина» гастрономи ёнида).

«БЕРЕСТЬЕ» ИХЧАМ КВАРТИРА МЕБЕЛИ

«Берестье» корпусли мебеллар туркумининг шкафида ҳар қандай буюм учун ўзига хос муносиб жой тайёрланган. Бу бежирим, лекин сиғимдор мебеллар туркуми сизнинг кичик квартирангизда ҳам яхши жойлашади.

Шкаф деворн сиртига ишланган манзарали безаклар ва махсус фурнитура бу буюмларнинг кўркамлигини оширган.

«УЗБЕКПРОЕКТМЕБЕЛЬ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (ТЕЛЕФОН 55-22-89).
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (ТЕЛЕФОН 45-37-27).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Р. 06206. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684 А. 1850. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12